

HU

Gyakorlati Útmutató Az Európai Végrehajtható Okiratról Szóló Rendelet Alkalmazásához

<http://ec.europa.eu/civiljustice/>

Európai Igazságügyi Hálózat
polgári és kereskedelmi ügyekben

Előszó

A magánszemélyek és vállalkozások számára biztosítani kell, hogy jogaikat nemzeti hovatartozásuktól függetlenül valamennyi tagállamban gyakorolhassák.

Az Unión belül a kölcsönös elismerés elve a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés sarokköve. A 805/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet létrehozta a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okiratot. Az európai végrehajtható okirat lehetővé teszi határozatok, bírósági egyezségek és közokiratok valamennyi tagállamban történő felhasználását. Megszünteti a közbenső eljárások (exequatur) alkalmazását a végrehajtás szerinti tagállamban.

E gyakorlati útmutató révén a Bizottság iránymutatást kíván nyújtani az érdekelt feleknek, bíráknak és jogászoknak. Remélem, Önnek is segítségére lesz és elvezet a 805/2004/EK rendelet polgárok és vállalkozások érdekében egyaránt fontos helyesebb értelmezéséhez.

Üdvözlettel:

Az Európai Bizottság alelnöke

Jacques Barrot

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés : európai igazságügyi útlevél	.6
1. Mi az európai végrehajtható okirat?	7
2. Mikor van szükség az európai végrehajtható okira?	7
3. Alternatív megoldások a határozatok, bírósági egyezségek és közokiratok külföldön történő végrehajtására.	7
4. Mely határozatokhoz, bírósági egyezségekhez és közokiratokhoz lehet európai végrehajtható okiratot kapni?	8
4.1. Időbeni alkalmazás	8
4.2. Az alkalmazás tárgyi hatálya	8
4.3. Az alkalmazás területi hatálya	8
4.4. A határozatokra, közokiratokra és bírósági egyezésekre vonatkozó különböző eljárások	8
II. A meghozandó határozatokra vonatkozó Európai végrehajtható okirat	12
1. Milyen esetekben kérhet a hitelező európai végrehajthatósági okiratot?	13
1.1. Pénzbeli követelés	13
1.2. Polgári és kereskedelmi ügy	13
1.3. Határozat	13
1.4. Végrehajtás másik tagállamban	14
2. Az érdemi eljárás megindításának időpontjában teljesítendő követelmények	14
2.1. Kötelező tájékoztatás	14
2.2. Az eljárást megindító irat, valamint a bírósági tárgyalásra való beidőzés kézbesítése	15
3. Hogyan és mikor kérhető európai végrehajtható okirat?	16
3.1. Mely bíróság előtt?	16
3.2. Hogyan szerezhető meg a tanúsítvány?	16
3.3. Mikor kérhető az európai végrehajtható okirat?	16
4. A hitelesítésről szóló döntés	16

4.1. Hatály	16
4.2. A követelést továbbra sem vitatják.	17
4.3. A határozat végrehajtható	17
4.4. Joghatóság	17
4.5. További ellenőrzések arra az esetre, ha az adós nem ismerte el kifejezetten a követelést.	18
4.6. Részleges európai végrehajtható okirat.	19
5. A felek jogorvoslati/védekezési lehetőségei	19
5.1. Mit tehet a felperes, ha megtagadják az európai végrehajtható okirat kiállítását, vagy hibásan állítják ki?	19
5.2. Mit tehet az adós európai végrehajtható okirat kiállítása esetén.	20

III. A már meghozott határozatokra vonatkozó Európai végrehajtható okirat 24

1. Milyen esetekben kérhet a hitelező európai végrehajtható okiratot?	25
1.1. Pénzbeli követelés	25
1.2. Polgári és kereskedelmi ügy	25
1.3. Határozat	25
1.4. Végrehajtás másik tagállamban	26
2. Hogyan és mikor kérhető az európai végrehajtható okirat?	26
2.1. Mely bíróság előtt?	26
2.2. Hogyan szerezhető meg a tanúsítvány?	26
2.3. Mikor kérhető az európai végrehajtható okirat?	26
3. A hitelesítésről szóló döntés	26
3.1. Hatály.	26
3.2. A követelést nem vitatják.	27
3.3. A határozat végrehajtható	27
3.4. Joghatóság	27
3.5. További ellenőrzések arra az esetre, ha az adós nem ismerte el kifejezetten a követelést.	28
3.6. Részleges európai végrehajtható okirat.	31
4. A felek jogorvoslati/védekezési lehetőségei	31
4.1. Mit tehet a felperes, ha megtagadják az európai végrehajtható okirat kiállítását, vagy hibásan állítják ki?	31

4.2. Mit tehet az adós európai végrehajtható okirat kiállítása esetén?	32
--	----

IV. Közokiratok 36

1. Milyen esetekben kérhet a hitelező európai végrehajtható okiratot?	37
1.1. Pénzbeli követelés	37
1.2. Polgári és kereskedelmi ügy	37
1.3. Közokirat	37
1.4. Végrehajtás másik tagállamban	38
2. Hogyan és mikor kérhető az európai végrehajtható okirat?	38
2.1. Mely hatóságnál?	38
2.2. Mikor kérhető az európai végrehajtható okirat?	38
3. A hitelesítésről szóló döntés	39
3.1. Hatály.	39
3.2. A közokirat végrehajtható	39
3.3. Részleges európai végrehajtható okirat.	39
4. A felek jogorvoslati/védekezési lehetőségei	39
4.1. Mit tehet a felperes, ha megtagadják az európai végrehajtható okirat kiállítását vagy hibásan állítják ki?	39
4.2. Mit tehet az adós európai végrehajtható okirat kiállítása esetén?	40

V. Bírósági egyezségek 42

1. Milyen esetekben kérhet a hitelező európai végrehajtható okiratot?	43
1.1. Pénzbeli követelés	43
1.2. Polgári és kereskedelmi ügy	43
1.3. Bírósági egyezség.	43
1.4. Végrehajtás másik tagállamban	44
2. Hogyan és mikor kérhető az európai végrehajtható okirat?	44
2.1. Mely bíróság előtt?	44
2.2. Hogyan szerezhető meg a tanúsítvány?	44
2.3. Mikor kérhető az európai végrehajtható okirat?	44

3. A hitelesítésről szóló döntés	44
3.1. Hatály.	44
3.2. A bírósági egyezség végrehajtható	45
3.3. Részleges európai végrehajtható okirat.	45
4. A felek jogorvoslati/védekezési lehetőségei	45
4.1. Mit tehet a felperes, ha megtagadják az európai végrehajtható okirat kiállítását, vagy hibásan állítják ki?	45
4.2. Mit tehet az adós európai végrehajtható okirat kiállítása esetén?	46

VI. Az európai végrehajtható okiratként hitelesített határozatok, közokiratok és bírósági egyezségek végrehajtása 48

1. Illetékes bíróság vagy hatóság	49
2. A felperes által benyújtandó iratok	49
3. Végrehajtási hatóságok	50
4. A végrehajtás korlátozásai.	50
1. melléklet: Döntési mátrix a bíróság számára	52
2. melléklet: Az EVO-eljárás áttekintése	54

► I. Bevezetés : európai igazságügyi útlevel

1. Mi az európai végrehajtható okirat?

Az európai végrehajtható okirat olyan tanúsítvány, amelyet határozathoz, bírósági egyezséghez vagy közokirathoz csatolnak, és amely lehetővé teszi e határozatnak, bírósági egyezségnek illetve közokiratnak az Európai Unió területén történő szabad mozgását. Mint ilyen, e tanúsítvány egyfajta „európai igazságügyi útlevélként” funkcionál a határozatok, egyezségek és a közokiratok esetében.

2. Mikor van szükség az európai végrehajtható okiratra?

Európai végrehajtható okiratra olyan határozat, bírósági egyezség vagy közokirat végrehajtásakor van szükség az egyik tagállamban, amely esetében a határozat meghozatala, a bírósági egyezség bíróság általi jóváhagyása illetve a bíróság előtti megkötése, vagy a közokirat kiállítása egy másik tagállamban történt, és amely nem vitatott követelésre vonatkozik¹.

¹Nem vitatott követelésről szóló határozatot a nemzeti jogban előírt polgári eljárások útján lehet meghozni. Meg kell jegyezni azonban, hogy 2008. december 12-től lehetőség van az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról szóló, 2006. december 12-i 1896/2006/EK európai parlamenti és a tanácsi rendeletben (HL L 399., 2006.12.30., 1. o.) megfogalmazott egységesített eljárás alkalmazására. Amennyiben rendelkezésre áll európai fizetési meghagyás, úgy e meghagyás automatikusan végrehajtható akár a végrehajthatóvá nyilvánítás szükségessége, akár európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány nélkül. Ezenkívül, amennyiben a követelés összege kisebb 2000 eurónál, akkor a kis értékű követelések európai eljárása keretében hozott határozat (lásd a kis értékű követelések európai eljárásának bevezetéséről szóló, 2007. július 11-i 861/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet, HL L 199., 2007.7.31., 1. o.) szintén automatikusan végrehajtható akár a végrehajthatóvá nyilvánítás szükségessége, akár európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány nélkül.

Amikor európai végrehajtható okirat kiállítására kerül sor, már nincs szükség a végrehajthatóvá nyilvánításra abban a tagállamban, amelyben a határozat, bírósági egyezség vagy közokirat végrehajtását kéri.

3. Alternatív megoldások a határozatok, bírósági egyezségek és közokiratok külföldön történő végrehajtására

Közösségi szinten két módon lehet a határozatok, bírósági egyezségek és közokiratok külföldön történő végrehajtását kérni. Egy határozat, bírósági egyezség, vagy közokirat külföldön történő végrehajtását kérő hitelező a következőket választhatja:

- szerez egy európai végrehajtható okiratot abban a tagállamban, ahol a határozatot, bírósági egyezséget vagy közokiratot meghozták/kiállították; vagy
- a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendeletben („Brüsszel I”)² előírt végrehajthatóvá nyilvánítási eljárásnak megfelelően elintézi a végrehajthatóvá nyilvánítást abban a tagállamban, amelyben a végrehajtást kéri.

Amikor a hitelező eldönti, hogy a külföldi végrehajtás két lehetséges módja közül melyiket választja, fontolóra kell vennie, hogy az európai végrehajtható okirat gyors és hatékony végrehajtást tesz lehetővé a számára anélkül, hogy a végrehajtás szerinti tagállam bíróságával a 44/2001/EK tanácsi rendeletben előírt végrehajthatóvá nyilvánítási

²HL L 12., 2001.1.16., 1. o.

eljárással járó időigényes és költséges formalitásokba bonyolódna. Másrészt legyen tudatában annak, hogy az európai végrehajtható okirat csak nem vitatott követelésekre adható ki, és csak bizonyos feltételek teljesülése esetén kerül kibocsátásra.

4. Mely határozatokhoz, bírósági egyezségekhez és közokiratokhoz lehet európai végrehajtható okiratot kapni?

4.1. Időbeni alkalmazás

Európai végrehajtható okiratot a 2005. január 21. után, illetve Bulgária és Románia esetében 2007. január 1. után meghozott határozatokhoz, jóváhagyott vagy megkötött bírósági egyezségekhez, illetve kiállított közokiratokhoz lehet kiállítani.

4.2. Az alkalmazás tárgyi hatálya

Az európai végrehajtható okiratként hitelesítendő határozatnak, bírósági egyezésnek vagy közokiratnak nem vitatott pénzügyi követelésre kell vonatkoznia polgári vagy kereskedelmi ügyben. Ide tartozhatnak a tartási kötelezettségek.

4.3. Az alkalmazás területi hatálya

Dánia kivételével az Európai Unió valamennyi tagállamának bírósága vagy illetékes hatósága által kiadott, jóváhagyott, illetve kiállított

határozathoz, bírósági egyezéshez, és közokirathoz kiadható európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány.

4.4. A határozatokra, közokiratokra és bírósági egyezségekre vonatkozó különböző eljárások

Egy európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány kiállítására a hitelező kérésére kerül sor. Attól függően változik az eljárás menete, hogy mihez kéri az európai végrehajtható okirat kiadását:

- meghozatalra váró határozathoz (lépjen közvetlenül a II. ponthoz);
- már meghozott határozathoz (lépjen közvetlenül a III. ponthoz);
- közokirathoz (lépjen közvetlenül a IV. ponthoz)
- bírósági egyezéshez (lépjen közvetlenül a V. ponthoz).

Az európai végrehajtható okiratként hitelesített határozatok, bírósági egyezségek és közokiratok megtámadását követően hozott határozatokra is az alábbi II. és III. pontban leírt eljárásokat kell értelemszerűen alkalmazni (lásd a 3. cikk (2) bekezdését).

Az európai végrehajtható okiratként hitelesített határozatok, közokiratok és bírósági egyezségek végrehajtásával a VI. pont foglalkozik.

A „polgári és kereskedelmi ügyek” fogalma

Az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlata során többször is úgy ítélte meg, hogy a „polgári és kereskedelmi ügyek” kifejezést olyan önálló fogalomként kell meghatározni, amelynek alapját a vonatkozó közösségi szabályozás céljai és felépítése, valamint a nemzeti jogrendszerek összességéből következő alapelvek jelentik (a Bíróság C-29/76 sz., LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co KG kontra Eurocontrol ügyben hozott ítélete, EBHT 1976., 1541. o.). A Bíróság álláspontja szerint két lényeges tényezőt kell mérlegelni annak eldöntésekor, hogy polgári vagy kereskedelmi természetű-e egy jogvita, vagy sem:

- a jogvita tárgyát; és
- az érintett felek közötti viszony természetét.

A Bíróság különösen a hatósági intézkedésekkel kapcsolatban határozott úgy, hogy nem minősül „polgári és kereskedelmi ügynek” egy hatóság és egy magánszemély között fennálló jogvita, amelyben az előbbi közhatalom gyakorlása közben cselekedett. A Bíróság tehát különbséget tesz a „polgári és kereskedelmi ügyek” fogalomköréből kizárt közhatalmi jogosítvány gyakorlása, és ezzel szemben a fogalomkör részét képező magánjogi tevékenység között. A közhatalmi jogosítvány gyakorlása és a magánjogi tevékenység között nem mindig könnyű különbséget tenni a gyakorlatban. A Bíróság a következő iránymutatásokat adta az ítélkezési gyakorlata során.

Az Eurocontrol ügyben a Bíróságnak az volt az álláspontja, hogy egy nemzetközi szerződés által létrehozott hatóság az irányú követelése, hogy egy magánféltől berendezések és szolgáltatások használatáért díjat hajtson be ott, ahol e használat kötelező volt, és a díjak egyoldalúan kerültek megállapításra, nem minősül polgári és kereskedelmi ügyek.

A Rüffer ügyben (a Bíróság C-814/79 sz. Netherlands kontra Rüffer ügyben hozott ítélete; EBHT 1980, 3807. o.) a Bíróság úgy határozott, hogy szintén nem minősül polgári és kereskedelmi ügyek annak a hatóságnak a követelése, amely azért perelt be egy hajótulajdonost, hogy megtéríttesse egy ütközés során ronccsá vált hajó eltávolítása során felmerült költségeit.

A Sonntag ügyben (a C-172/91. sz. ügyben hozott ítélet [EBHT 1993., I-1963. o.]), a Bíróság éppen ellenkezőleg úgy ítélte meg, hogy a bűncselekmény által okozott személyi sérülésből eredő kár megtérítéséért indított polgárjogi keresetek polgárjogi természetűek. A „polgári és kereskedelmi ügyek” hatálya azonban nem terjed ki olyan intézkedésre, ahol a kárt okozó fél közhatalmat gyakorló hatóságnak minősül (ebben az esetben a gyerekekre felügyelő egyik tanárt nem tekintették közhatalmat gyakorló félnek).

- ■ ■ A Gemeente Steenberge ügyben (a C-271/00. sz. ügyben hozott ítélet [EBHT 2002., I-10489. o.]), a Bíróság a „polgári ügyek” közé sorolta az olyan visszkereseti igényt, amellyel valamely állami szervezet a magánjogi alanynál behajtja az általa szociális támogatás címén az alany elvált házastársának és gyermekének kifizetett összegeket, amennyiben az ilyen igény támasztásának alapjára és feltételeire a tartási kötelezettségekre vonatkozó közjog szabályai irányadók. Amikor a visszkereseti igény olyan rendelkezéseken alapul, amellyel a jogalkotó saját előjogot biztosított a köztestületnek, az említett igény nem tekinthető a „polgári ügyekhez” tartozónak.

A Préservatrice foncière ügyben (a C-266/01. sz. ügyben hozott ítélet [EBHT 2003., I-4867. o.]), a Bíróság a „polgári és kereskedelmi ügyek” fogalmába tartozónak ítélte az olyan kereseteket, amelyekkel valamely állam magánjogi alanynál olyan magánjogi kezességvállalási szerződés végrehajtását érvényesíti, amelyet annak érdekében kötöttek, hogy lehetővé tegyék, hogy az adott állam által megkövetelt és meghatározott biztosítékot egy harmadik fél szolgáltassa, amennyiben a hitelező és a kezes közötti jogviszony nem felel meg az állam túlzott hatáskör-gyakorlásának a magánszemélyek között fennálló jogviszonyokra alkalmazandó szabályok vonatkozásában.

A Frahuil/Assitalia ügyben (a C-265/02. sz. ügyben hozott ítélet [EBHT 2004., I-1543. o.]), olyan döntés született, mely szerint a „polgári és kereskedelmi ügyek” hatálya alá tartozónak kell tekinteni azt a keresetet, amelyet törvényi engedményezés címén egy importőr ellen nyújtottak be, aki a kötelezettnek tartozott megfizetni azt a vámot, amit az már előzőleg megfizetett a vámhatóságoknak egy kezességvállalási szerződés teljesítése közben, amelynek értelmében már korábban vállalta a kérdéses vám megfizetését a vámhatóságok felé egy olyan vámszállítmányozói társaságon keresztül, amelyet a főkötelezett eredetileg már utasított az adósság megfizetésére.

Végül, a Lechouritou ügyben, (a C-292/05. sz. ügyben hozott ítélet [EBHT 2007., I-1519. o.]), a Bíróság megerősítette, hogy a kormánycsapatok által háború idején okozott károk helyreállítása nem minősül „polgári ügynek”. ■

► **II. A meghozandó
határozatokra
vonatkozó Európai
végrehajtható
okirat**

Európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány kiállítását egy meghozandó határozathoz akár a bírósági eljárások megkezdésének időpontjában, akár a bírósági eljárás folyamán bármely más időpontban kérheti a hitelező. Amikor a bírósági eljárás megkezdésekor kéri az okiratot, lehetőség nyílik az ezirányú kérelemnek a bírósági beadványban történő megfogalmazására (pl. az eljárást megindító iratban).

1. Milyen esetekben kérhet a hitelező európai végrehajthatósági okiratot?

1.1. Pénzbeli követelés

A jogvita tárgyát képező követelésnek esedékessé váló, meghatározott pénzüsszeg kifizetése iránti követelésnek kell lennie (lásd a 4. cikk (2) bekezdését).

1.2. Polgári és kereskedelmi ügy

- A követelésnek polgári vagy kereskedelmi ügyre kell vonatkoznia.
A „polgári vagy kereskedelmi ügy” fogalmát lásd fent a 1.4.2. pontnál.
- A lábbi ügyekben nem adható ki európai végrehajtható okirat:
 - az adó-, vám- vagy közigazgatási jogi ügyekre, illetve az állam felelősségére a közhatalom gyakorlása során történt cselekményekért és mulasztásokért („acta iure imperii”).

- természetes személyek személyi állapota, jog- és cselekvőképessége, házassági vagyonjog, öröklési jog, beleértve a végrendeletek jogát is;

Ezen ügyeknek az elismerése, illetve végrehajtása a már meglévő közösségi eszközök hatálya alá tartozik (lásd pl. a Tanács 2201/2003/EK rendeletét (2003. november 27.) a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról³), vagy még nem képezi a közösségi jog tárgyát.

- csődeljárás, fizetéseképtelen vállalatok vagy más jogi személyek felszámolásához kapcsolódó eljárások, csődegyezség, kényszer-egyezség és hasonló eljárások;

A fizetéseképtelenségi eljárásról szóló 1346/2000/EK tanácsi rendelet⁴ szabályozza a fizetéseképtelenségi ügyekben hozott határozatok elismerését és végrehajtását.

- társadalombiztosítás;
- és választottbíráskodás.

Jelenleg e területet a Közösségi jog még nem szabályozza.

1.3. Határozat

Európai végrehajtható okiratot határozathoz, azaz egy tagállam bírósága által hozott bármely határozathoz lehet kérni, elnevezésére való tekintet nélkül, beleértve az ítéletet, végzést, fizetési meghagyást vagy végre-

³HL L 338., 2003.12.23., 1. o.

⁴HL L 160., 2000.6.30., 1. o.

hajtási intézkedést, valamint a költségeknek és kiadásoknak bírósági tisztviselő általi meghatározását (lásd a 4. cikk (1) bekezdését).

1.4. Végrehajtás másik tagállamban

Európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítványt lehet kérni egy határozat másik tagállamban történő végrehajtásához. A külföldi elem megléte azonban nem szükséges. Az különösen nem fontos, hogy az egyik fél eltérő tagállamban rendelkezzen állandó lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel, valamint azt sem kell bizonyítani, hogy a végrehajtásra külföldön kerül majd sor. A tanúsítvány végül természetesen csak másik tagállamban történő végrehajtás esetén bizonyul majd célravezetőnek.

2. Az érdemi eljárás megindításának időpontjában teljesítendő követelmények

A következő eljárási követelményeket kell teljesítenie annak a hitelezőnek, aki európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítványhoz kíván jutni. Mindenekelőtt kézbesíteni kell az adósnak az eljárást megindító iratot, amelyben meghatározott információkat kell az adós tudomására hozni:

2.1. Kötelező tájékoztatás

Az adóst a rendelet 16. és 17. cikkében előírt tájékoztatásban kell részesíteni, nevezetesen:

2.1.1. Megfelelő tájékoztatás a követelésről (16. cikk)

Az érdemi eljárást megindító iratnak tartalmaznia kell a következőket:

- a felek nevét és címét;
- a követelés összegét;
- ha a követelés kamattal terhelt, a kamatlábat és azon időszakot, amelyre a kamatot igénylik, kivéve ha a törvényes kamatot automatikusan hozzászámítják a főköveteléshez annak a tagállamnak a joga szerint, ahol a határozatot hozták;
- a követelés jogalapjának megjelölését.

2.1.2. Megfelelő tájékoztatás a követelés vitatásához szükséges eljárási lépésekről (17. cikk)

Az adóst tájékoztatni kell továbbá a követelés vitatásához szükséges eljárási lépésekről.

Az eljárást megindító irat vagy egy kíséző dokumentum is tartalmazhatja e tájékoztatást, de képezheti későbbi bírósági tárgyalásra való idézés részét is.

E tájékoztatásnak ki kell kitérnie:

- a követelés vitatásának eljárásjogi követelményeire, beleértve a követelés írásban történő vitatásához kitűzött határidőt, illetve adott esetben a bírósági tárgyalás időpontját;
- azon szerv nevére és címére, amelyhez a választ intézni kell, illetve amely előtt adott esetben meg kell jelenni;
- hogy kötelező-e az ügyvéd általi képviselést;

- a kifogás elmaradásának vagy a megjelenés elmulasztásának következményeire, különösen adott esetben azon lehetőségre, hogy az adóssal szemben határozatot lehet hozni vagy végrehajtani, valamint a bírósági eljáráshoz kapcsolódó költségekért való felelősségre.

2.2. Az eljárást megindító irat, valamint a bírósági tárgyalásra való beidézés kézbesítése

Az eljárást megindító iratot, valamint a bírósági tárgyalásra való beidézt a rendelet⁵ által elfogadott formák egyikének megfelelően kell kézbesíteni. Az elfogadott kézbesítési módokat a 13. és 14. cikk részletezi. Általában két lehetséges kézbesítési változat van: vagy a kézbesítés az adós általi kézhezvétel bizonyítékával (13. cikk) vagy a kézbesítés az adós általi kézhezvétel bizonyítéka nélkül (14. cikk).

2.2.1. Kézbesítés az adós vagy az adós képviselője általi kézhezvétellel bizonyítékával

A kézhezvétel bizonyítékával történő kézbesítést a 13. cikk részletezi. E cikkben részletes felsorolás található e módozatokról.

Összefoglalva, e módszerek lehetővé teszik:

- a személyes kézbesítést, amelynél az átvételi elismervényt az adós aláírja;

- a kézbesítést végző illetékes személy nyilatkozatát, hogy az adós átvette az iratot, vagy jogosulatlanul visszautasította annak átvételét⁶;
- a postai kézbesítést, amelynél az adós által aláírt átvételi elismervény igazolja az átvételt;
- az elektronikus kézbesítést, amelynél az átvételi elismervényt az adós aláírja.

2.2.2. Kézbesítés az adós vagy az adós képviselője általi kézhezvétellel bizonyítéka nélkül

Az adós számára a kézhezvétel bizonyítéka nélkül is lehet kézbesíteni a 14. cikkben meghatározott módok valamelyikén. E módszerek csak akkor alkalmazhatók, amennyiben az adós címe bizonyosan ismert. A fiktív kézbesítés bármely formája (pl. az ún. remise au parquet, azaz ügyszégen keresztüli kézbesítés) kizárt.

Összefoglalva, e módszerek lehetővé teszik:

- a kézbesítést az adós címére, az adóssal egy háztartásban élő vagy ott alkalmazott személyeknek. Önálló vállalkozó vagy jogi személy esetében kézbesíteni lehet az adós üzemhelyiségeiben az adós által alkalmazott személyeknek is.

Ezen esetekben a kézbesítést igazolni kell:

- az átvevő által aláírt átvételi elismervénnyel; vagy
- a kézbesítést végző személy által aláírt dokumentummal, amely igazolja az alkalmazott kézbesítési módot, a kézbesítés dátumát, valamint az átvevő személy nevét és az utóbbinak az adóshoz fűződő viszonyát.

⁵Ha a kézbesítésnek másik tagállamban kell megtörténnie, akkor a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK tanácsi rendeletnek (HL L 324., 2007.12.10., 79. o.) megfelelően kell a dokumentumokat a másik tagállamba továbbítani.

⁶Lásd különösen a 1393/2007/EK tanácsi rendelet 8. cikkét a kézbesítés visszautasításának jogáról.

- az irat elhelyezését az adós levélszekrényében, postahivatalban vagy az illetékes hatóságoknál.

Az iratnak postahivatalnál vagy az illetékes hatóságoknál történő elhelyezéséről az adós levélszekrényében írásos értesítést kell elhelyezni, amely egyértelműen bírósági iratként jelöli meg az irat jellegét, illetve utal arra, hogy a kézbesítés ezen értesítéssel megtörténtnek tekintendő, és hogy ezáltal a határidők számítása megkezdődött.

Ezen esetekben a kézbesítést a kézbesítő személy által aláírt dokumentummal kell igazolni, amely tanúsítja az alkalmazott kézbesítési módot, a kézbesítés dátumát, valamint az átvevő személy nevét és az utóbbinak az adóshoz fűződő viszonyát.

- a kézhezvétel bizonyítéka nélküli postai kézbesítést, amennyiben az adós címe az üggyel megkeresett tagállamban van; vagy
- az elektronikus úton történő kézbesítést automatikus visszaigazolással, feltéve, hogy a kötelezett előzetesen kifejezetten elfogadta a kézbesítés e módját.

3. Hogyan és mikor kérhető európai végrehajtható okirat?

3.1. Mely bíróság előtt?

Az európai végrehajtható okirat iránti kérelmet a származási tagállam illetékes hatóságának kell címezni. Elvben ez az érdeemben megkeresett bíróság.

3.2. Hogyan szerezhető meg a tanúsítvány?

A kérelmet a megkeresett bíróság székhelye szerinti nemzeti jognak megfelelően kell benyújtani.

3.3. Mikor kérhető az európai végrehajtható okirat?

A kérelem benyújtására az eljárások megkezdésekor vagy azt követően bármikor sor kerülhet.

4. A hitelesítésről szóló döntés

Európai végrehajtható okirat kibocsátásához a bíróságnak az I. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványt kell kitöltenie.

Ennek során a bíróságnak a következőket kell ellenőriznie:

4.1. Hatály

A bíróságnak meg kell győződnie arról, hogy

4.1.1. A követelés polgári és kereskedelmi ügyre vonatkozik

Lásd fent a II.1.2 pontnál.

4.1.2. A követelés egy már esedékes, meghatározott pénzüsszeg kifizetésére vonatkozik

Lásd fent a II.1.1 pontnál.

Az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány kiterjedhet a bírósági eljáráshoz kapcsolódó költségek azon összegére is, amelyekről a határozat rendelkezik, ha az adós a bírósági eljárás során kifejezetten nem tiltakozott az e költségek viselésére vonatkozó kötelezettsége ellen, a származási tagállam jogának megfelelően. (Lásd a 7. cikket.)

4.2. A követelést továbbra sem vitatják

A követelés a következő esetekben minősül nem vitatottnak:

- 4.2.1.** annak fennállását az adós kifejezetten elismerte és elfogadta (lásd a 3. cikk (1) bekezdésének (a) pontját);
- 4.2.2.** a bírósági eljárás során a származási tagállam joga szerinti eljárási szabályokkal összhangban az adós a követeléssel szemben nem emelt kifogást (lásd a 3. cikk (1) bekezdésének (b) pontját);

Amennyiben az adós a követeléssel szemben nem emelt kifogást, a bíróságnak meg kell győződnie arról, hogy [az adósnak] a hallgatása, vagy tétlensége tekinthető-e a követelés hallgatólágos elismerésének a származási tagállam joga szerint. Jellemző példák erre a helyzetre a mulasztási ítéletek és a fizetési meghagyások.

- 4.2.3.** miután a bírósági eljárás során korábban a követeléssel szemben kifogást emelt, ezt követően az adós nem jelent meg, illetve nem képviseltette magát a bírósági tárgyaláson, feltéve hogy a származási tagállam joga szerint az ilyen magatartás a követelés vagy a hitelező által állított tények hallgatólágos elismerésének minősül (lásd a 3. cikk (1) bekezdésének (c) pontját).

Ez a helyzet akkor adódik elő, amikor az adós részt vett ugyan a bírósági eljárásban és a követeléssel szemben kifogást emelt, de ezt követően nem jelent meg, illetve nem képviseltette magát a követeléssel kapcsolatos meghallgatáson. Ebben a helyzetben a bíróságnak meg kell győződnie arról, hogy a származási tagállam joga szerint az alperes magatartása a követelés vagy a tények hallgatólágos elismerésének minősül-e.

4.3. A határozat végrehajtható

Az európai végrehajtható okiratként hitelesítendő határozatnak végrehajthatónak kell lennie. Előzetesen végrehajtható határozat esetén is kiállítható tanúsítvány.

4.4. Joghatóság

4.4.1. Biztosítási ügyek

Biztosítási ügygel kapcsolatos határozathozatal esetén a bíróságnak meg kell győződnie arról, hogy a határozatot nem a joghatóságra vonatkozóan a 44/2001/EK rendelet II. fejezetének 3. szakaszában megállapított szabályok megsértésével hozzák meg.

4.4.2. Kizárólágos joghatóság

Ingatlanlág kapcsolatos dologi jogokra vagy ingatlanbérletre vonatkozó, és bizonyos társasági jogi ügyekkel, ipari tulajdonjoggal és ezek végrehajtásával kapcsolatos határozathozatal esetén a bíróságnak meg kell győződnie arról, hogy a határozatot nem a joghatóságra vonatkozóan

a 44/2001/EK rendelet 22. cikkében ezen esetekre megállapított külön szabályok megsértésével hozzák meg.

4.5. További ellenőrzések arra az esetre, ha az adós nem ismerte el kifejezetten a követelést

Ha az adós nem ismerte el kifejezetten a követelést, azaz a fent említett 4.2.2. és 4.2.3. pontban vázolt esetekben, a bíróságnak meg kell győződnie a következőkről:

4.5.1. Joghatóság

Fogyasztói szerződéssel kapcsolatos határozathozatalkor a fogyasztó ellen meghozandó határozat esetén a bíróságnak a 44/2001/EK rendelet 59. cikke értelmében meg kell győződnie arról, hogy a fogyasztónak van-e lakóhelye a bíróság székhelye szerinti tagállamban.

4.5.2. Minimumszabályok

A bíróságnak ellenőriznie kell az alábbiakat:

4.5.2.1. Az eljárást megindító irat, valamint a bírósági tárgyalásra való idézés kézbesítése

Az adóst értesítették a 13–15. cikknek megfelelően (lásd a fenti 2.2.1. és 2.2.2. pontot).

Ha az eljárást megindító iratot vagy a bírósági tárgyalásra szóló idézést az adós nem a 13. vagy a 14. cikknek megfelelően kézbesítették, a bíróság ennek ellenére hitelesítheti a határozatot európai végrehajtható

okiratként, amennyiben az adósnak a bírósági eljárás során tanúsított magatartása azt bizonyítja, hogy a kézbesítendő iratot személyesen vette át, mégpedig kellő időben ahhoz, hogy védelméről intézkedjen (lásd a 18. cikk (2) bekezdését).

4.5.2.2. Az adós kötelező tájékoztatása

Az adós megfelelő tájékoztatást kapott a 16. és 17. cikkben előírtakról (lásd a fenti 2.1.1. és 2.1.2. pontot).

Ha a kézbesítésre és a tájékoztatásra vonatkozó minimumszabályokat nem tartották be, úgy az ilyen hiányosságok orvosolhatók, és a bíróság kiadhatja a tanúsítványt, ha:

- a határozatot a 13. vagy a 14. cikk szerinti követelményeknek megfelelően kézbesítették az adósnak; és
- az adósnak lehetősége van a határozattal szemben teljes körű felülvizsgálatot lehetővé tevő jogorvoslatot benyújtani, és az adóst a határozatban vagy azzal együtt megfelelően tájékoztatták az ilyen jogorvoslat benyújtásának eljárásjogi követelményeiről, beleértve azon szerv nevét és címét, amelyhez a jogorvoslatot be kell nyújtani, továbbá adott esetben az erre kijelölt határidőt; valamint
- az adós elmulasztotta a vonatkozó eljárásjogi követelmények szerinti jogorvoslat benyújtását a határozattal szemben.

Továbbá, ha az eljárást megindító iratot vagy a bírósági tárgyalásra szóló idézést nem a 13. vagy a 14. cikknek megfelelően kézbesítették, a bíróság ennek ellenére kiadhatja a tanúsítványt, amennyiben az adósnak a bírósági eljárás során tanúsított magatartása azt bizonyítja,

hogy a kézbesítendő iratot személyesen vette át, mégpedig kellő időben ahhoz, hogy védelméről intézkedjen.

4.5.2.3. Felülvizsgálat különleges esetekben (19. cikk)

A határozatot hozó bíróság tagállamának biztosítania kell az adós számára a jogot a határozat felülvizsgálatának a kérelmezésére, amennyiben:

- az eljárást megindító iratot vagy azzal egyenértékű iratot, illetve adott esetben a bírósági tárgyalásra szóló idézést a 14. cikkben előírt formák egyikének megfelelően kézbesítették; és
- a kézbesítés nem megfelelő időben történt meg ahhoz, hogy védelméről intézkedjen, anélkül hogy ez neki felróható lenne; vagy
- az adóst a követelés kifogásolásában vis maior vagy rendkívüli körülmények akadályozták, anélkül hogy ez neki felróható lenne.

4.6. Részleges európai végrehajtható okirat

Amennyiben a hitelesítendő határozatnak csak egy része tesz eleget a fent meghatározott hitelesítési követelményeknek, úgy csak az említett részekre állíthatja ki a bíróság az európai okiratra vonatkozó tanúsítványt (lásd a 8. cikket).

5. A felek jogorvoslati/védekezési lehetőségei

5.1. Mit tehet a felperes, ha megtagadják az európai végrehajtható okirat kiállítását, vagy hibásan állítják ki?

5.1.1. Ha az európai végrehajtható okiratot a kézbesítésre vonatkozó minimumszabályok be nem tartása miatt utasítják vissza (18. cikk (1) bekezdése)

Amennyiben a bíróság azért tagadja meg az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány kiállítását, mert az eljárást megindító iratot vagy a bírósági tárgyalásra szóló idézést nem a 13. vagy a 14. cikkeknek megfelelően kézbesítették, vagy mert a tájékoztatás nem a 16. és 17. cikkeknek megfelelően történt, úgy a minimumszabályok ilyen be nem tartása orvosolható, és a felperes újra kérheti az európai végrehajtható okirat kiadását a határozatot meghozó bíróságtól ha:

- a határozatot a 13. vagy a 14. cikk szerinti követelményeknek megfelelően kézbesítették az adósnak; és
- az adósnak lehetősége van a határozattal szemben teljes körű felülvizsgálatot lehetővé tevő jogorvoslatot benyújtani, és az adóst a határozatban vagy azzal együtt megfelelően tájékoztatták az ilyen jogorvoslat benyújtásának eljárásjogi követelményeiről, beleértve azon szerv nevét és címét, amelyhez a jogorvoslatot be kell nyújtani, és adott esetben az erre kijelölt határidőt; és

- az adós elmulasztotta a vonatkozó eljárásjogi követelmények szerinti jogorvoslat benyújtását a határozattal szemben.

Amennyiben e feltételek teljesülnek, a bíróság kiállíthatja az európai okiratra vonatkozó tanúsítványt.

5.1.2. Ha az európai végrehajtható okiratot egyéb okok miatt utasítják vissza

A felperesnek két választási lehetősége van:

- vagy jogorvoslattal él az európai végrehajtható okirat kiállítását vizsgáló bírósággal szemben, amennyiben a nemzeti jog alapján ilyen lehetőség fennáll;
- vagy a 44/2001/EK rendeletben leírt végrehajthatóvá nyilvánítási eljárást követve másik tagállamban hajtja végre a határozatot.

5.1.3. Ha az európai végrehajtható okirat hibát tartalmaz

Ha tárgyi tévedés folytán a határozat és az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány között ellentmondás van, a felperes a tanúsítványt előzőleg kibocsátó bírósághoz fordulhat a tanúsítvány kijavítása iránti kérelmével (lásd a 10. cikk (1) bekezdésének a) pontját). A felperes a VI. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványon teheti ezt meg. Ilyen javításnál az eljárás menetét a nemzeti jog szabályozza. A tagállamok nemzeti jogáról a vonatkozó információk az alábbi címen találhatók: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_en.pdf

5.2. Mit tehet az adós európai végrehajtható okirat kiállítása esetén

Elvben az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány kiállításával szemben jogorvoslatnak nincs helye (lásd a 10. cikk (4) bekezdését).

A következő lehetőségek azonban fennállnak a származási tagállamban és a végrehajtás szerinti tagállamban.

5.2.1. Mit tehet az adós a származási tagállamban?

Az adós a következő intézkedéseket teheti abban a tagállamban, ahol a határozatot meghozták:

5.2.1.1. Ha az európai végrehajtható okirat hibát tartalmaz

Ha tárgyi tévedés folytán a határozat és az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány között ellentmondás van, az adós a követeléssel megkeresett bírósághoz fordulhat a tanúsítvány kijavítása iránti kérelmével (lásd a 10. cikk (1) bekezdésének a) pontját). Az adós ehhez a VI. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványt veheti igénybe. Ilyen kijavításnál az eljárás menetét a nemzeti jog szabályozza. A tagállamok nemzeti jogáról a vonatkozó információk az alábbi címen találhatók: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_en.pdf

5.2.1.2. Ha az európai végrehajtható okiratot egyértelműen jogtalanul állították ki

Ha az európai végrehajtható okiratot a rendeletben előírt követelmények megsértésével adták ki, az adós a követeléssel megkeresett bírósághoz fordulhat az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány visszavonása iránti kérelmével (lásd a 10. cikk (1) bekezdésének b) pontját). Az adós ehhez a VI. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványt veheti igénybe. Ilyen visszavonásnál az eljárás menetét a nemzeti jog szabályozza. A tagállamok nemzeti jogáról a vonatkozó információk az alábbi címen találhatók: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_en.pdf

5.2.1.3. Ha a határozat már nem végrehajtható, illetve végrehajthatóságát felfüggesztették vagy korlátozták

Amennyiben a határozat már nem végrehajtható, illetve a végrehajthatóságát felfüggesztették vagy korlátozták annak a tagállamnak a jogszabályai szerint, ahol a határozatot hozták, az adós a határozatot előzőleg kibocsátó bíróságtól kérheti a végrehajthatóság hiányát vagy korlátozását igazoló tanúsítvány kiállítását (lásd a 6. cikk (2) bekezdését). Az adós ehhez a IV. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványt veheti igénybe.

5.2.1.4. A határozattal szembeni jogorvoslat

Az adós a határozatot megtámadhatja annak a tagállamnak a nemzeti eljárási jogával összhangban, amelyben a határozatot hozták.

Ha a megtámadás nem jár eredménnyel, és a megtámadásról szóló határozat végrehajtható, úgy a felperes számára helyettesítő tanúsítványt

lehet kiállítani az V. melléklet szerinti szabványos formanyomtatvány felhasználásával (lásd a 6. cikk (3) bekezdését).

5.2.1.5. Felülvizsgálat különleges esetekben

Az adós kérelmezheti a határozat külön felülvizsgálatát a származási tagállam illetékes bíróságánál a következő körülmények fennállása esetén (lásd a 19. cikk (1) bekezdését):

- az eljárást megindító iratot vagy azzal egyenértékű iratot, illetve adott esetben a bírósági tárgyalásra való idézést a 14. cikkben előírt módzatok egyikének megfelelően kézbesítették; és
- a kézbesítés nem megfelelő időben történt meg ahhoz, hogy a védelméről intézkedjen, anélkül hogy ez neki felróható lenne; vagy
- az adóst a követelés kifogásolásában vis maior vagy rendkívüli körülmények akadályozták meg, anélkül hogy ez neki felróható lenne.

Az ilyen külön felülvizsgálat iránti kérelem esetén az adósnak késedelem nélkül kell eljárnia.

E felülvizsgálati eljárást annak a tagállamnak a nemzeti eljárási joga szabályozza, amelyben a határozatot meghozták. A 19. cikk szerinti külön felülvizsgálati eljárásra vonatkozó összes tudnivaló megtalálható a Polgári és Kereskedelmi Ügyek Európai Igazságügyi Atlasza honlapján: (http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_en.htm).

5.2.2. Mit tehet az adós a végrehajtás szerinti tagállamban?

Az adós a következő intézkedéseket teheti a végrehajtás szerinti tagállamban, mindamellett, hogy e lehetőségek nem vezethetnek a határozatnak vagy annak európai végrehajtható okiratként történt hitelesítésének az érdemi felülvizsgálatához a végrehajtás szerinti tagállamban (lásd a 21. cikk (2) bekezdését).

5.2.2.1. A végrehajtás megtagadása

Az adósnak lehetősége van arra, hogy kérelmezze a határozat végrehajtásának a megtagadását (lásd a 21. cikket), ha az európai végrehajtható okiratként hitelesített határozat összeegyeztethetetlen egy tagállamban vagy harmadik országban meghozott korábbi határozattal, feltéve hogy:

- a korábbi határozat ugyanazon pertárgyra vonatkozott, ugyanazon felek között; és
- a korábbi határozatot a végrehajtás szerinti tagállamban hozták meg vagy eleget tesz a végrehajtás szerinti tagállamban való elismeréséhez szükséges feltételeknek; és
- az összeegyeztethetlenséget a származási tagállamban lefolytatott bírósági eljárás során nem hozták fel, illetve nem hozhatták volna fel kifogásként.

5.2.2.2. A végrehajtás felfüggesztése, vagy korlátozása

Az adós a határozat végrehajtásának felfüggesztése vagy korlátozása iránti kérelmet nyújthat be a következő körülmények fennállása esetén (lásd a 23. cikket):

- az adós jogorvoslatot nyújtott be az európai végrehajtható okiratként hitelesített határozat ellen, beleértve a 19. cikk szerinti felülvizsgálat kérelmezését is, vagy
- az adós a 10. cikknek megfelelően az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány kijavítását vagy visszavonását kérte.

Ilyen esetekben a végrehajtás szerinti tagállam illetékes bírósága vagy hatósága

- a végrehajtási eljárást biztosítási intézkedésekre korlátozhatja; vagy
- a végrehajtást az általa meghatározott biztosíték nyújtásától teheti függővé; vagy
- kivételes körülmények esetén felfüggesztheti a végrehajtási eljárást.

► III. A már meghozott határozatokra vonatkozó Európai végrehajtható okirat

A hitelező kérheti az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítványt egy már meghozott határozathoz is.

1. Milyen esetekben kérhet a hitelező európai végrehajtható okiratot?

1.1. Pénzbeli követelés

A jogvita tárgyát képező követelésnek esedékessé váló, meghatározott pénzüsszeg kifizetése iránti követelésnek kell lennie (lásd a 4. cikk (2) bekezdését).

1.2. Polgári és kereskedelmi ügy

- A követelésnek egy polgári vagy kereskedelmi ügyre kell vonatkoznia.

A „polgári vagy kereskedelmi ügy” fogalmát lásd fent az 1.4.2 pontnál.

- A alábbi ügyekben nem adható ki európai végrehajtható okirat:
 - az adó-, vám- vagy közigazgatási jogi ügyekre, illetve az állam felelősségére a közhatalom gyakorlása során történt cselekményekért és mulasztásokért („acta iure imperii”).

Ezen ügyekre nem vonatkozik az EK-szerződés 65. cikke.

- természetes személyek személyi állapota, jog- és cselekvőképessége, házassági vagyonjog, öröklési jog, beleértve a végrendeletek jogát is;

Ezen ügyeknek az elismerése, illetve végrehajtása a már meglévő közösségi eszközök hatálya alá tartozik (lásd pl. a Tanács 2201/2003/EK rendeletét (2003. november 27.) a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról⁷), vagy még nem képezik a közösségi jog tárgyát.

- csődeljárás, fizetéseképtelen vállalatok vagy más jogi személyek felszámolásához kapcsolódó eljárások, csődegyezség, kényszer-egyezség és hasonló eljárások;

A fizetéseképtelenségi eljárásról szóló 1346/2000/EK tanácsi rendelet⁸ szabályozza a fizetéseképtelenségi ügyekben hozott határozatok elismerését és végrehajtását.

- társadalombiztosítás;

Erre az EK-szerződés 65. cikke általában nem vonatkozik.

- és választottbíráskodás.

Jelenleg e területet a Közösségi jog még nem szabályozza.

1.3. Határozat

Európai végrehajtható okiratot határozatokhoz, azaz egy tagállam bírósága által hozott bármely határozathoz lehet kérni, elnevezésére való tekintet nélkül, beleértve az ítéletet, végzést, fizetési meghagyást vagy végrehajtási intézkedést, valamint a költségeknek és kiadásoknak bírósági tisztviselő általi meghatározását (lásd a 4. cikk (1) bekezdését).

⁷HL L 338., 2003.12.23., 1. o.

⁸HL L 160., 2000.6.30., 1. o.

Európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítványt (Románia és Bulgária kivételével valamennyi tagállamban) csak a 2005. január 21. után, illetve (Románia és Bulgária esetében) a 2007. január 1. után hozott határozatokhoz lehet kérni.

1.4. Végrehajtás másik tagállamban

Európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítványt lehet kérni egy határozat másik tagállamban történő végrehajtásához. A külföldi elem megléte azonban nem szükséges. Az különösen nem fontos, hogy az egyik fél eltérő tagállamban rendelkezzen állandó lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel, valamint azt sem kell bizonyítani, hogy a végrehajtásra külföldre kerül majd sor. A tanúsítvány végül természetesen csak egy másik tagállamban történő végrehajtás esetén bizonyul majd célravezetőnek.

2. Hogyan és mikor kérhető az európai végrehajtható okirat?

2.1. Mely bíróság előtt?

Az európai végrehajtható okirat iránti kérelmet a származási tagállam illetékes hatóságának kell címezni. Elvben ez az érdeemben megkeresett bíróság.

2.2. Hogyan szerezhető meg a tanúsítvány?

A kérelmet a megkeresett bíróság székhelye szerinti nemzeti jognak megfelelően kell benyújtani.

2.3. Mikor kérhető az európai végrehajtható okirat?

A kérelem benyújtására bármikor sor kerülhet a határozat meghozatala után, figyelembe véve, hogy ez utóbbinak végrehajthatónak kell lennie.

3. A hitelesítésről szóló döntés

Európai végrehajtható okirat kibocsátásához a bíróságnak az I. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványt kell kitöltenie.

Ennek során a Bíróságnak a következőket kell ellenőriznie:

3.1. Hatály

A Bíróságnak meg kell győződnie arról, hogy

3.1.1. A követelés polgári és kereskedelmi ügyre vonatkozik

Lásd fent a III.1.2. pontnál.

3.1.2. A követelés egy már esedékes, meghatározott pénzösszeg kifizetésére vonatkozik

Lásd fent a III.1.1. pontnál.

Az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány kiterjedhet a bírósági eljáráshoz kapcsolódó költségek azon összegére is, amelyekről a határozat rendelkezik, ha az adós a bírósági eljárás során kifejezetten nem tiltakozott az e költségek viselésére vonatkozó kötelezettsége ellen, a származási tagállam jogának megfelelően (lásd a 7. cikket).

3.1.3. A határozat időpontja

Amennyiben a határozatot egy Romániától és Bulgáriától különböző tagállamban hozták, úgy a határozathozatalra legkorábban 2005. január 21-én, vagy azt követően kellett, hogy sor kerüljön. Ha a határozathozatalra Romániában, vagy Bulgáriában került sor, akkor annak 2007. január 1-én, vagy azt követően kellett megtörténnie.

3.2. A követelést nem vitatják

A követelés a következő esetekben minősül nem vitatottnak:

- 3.2.1.** annak fennállását az adós kifejezetten elismerte és elfogadta (lásd a 3. cikk (1) bekezdésének a) pontját);
- 3.2.2.** a bírósági eljárás során a származási tagállam joga szerinti eljárási szabályokkal összhangban az adós a követeléssel szemben nem emelt kifogást (lásd a 3. cikk (1) bekezdésének b) pontját);

Amennyiben az adós a követeléssel szemben nem emelt kifogást, a bíróságnak meg kell győződnie arról, hogy [az adósnak] a hallgatása

vagy passzivitása tekinthető-e a követelés hallgatólágos elismerésének a származási tagállam joga szerint. Jellemző példák erre a helyzetre a mulasztási ítéletek és a fizetési meghagyások.

- 3.2.3.** miután a bírósági eljárás során korábban a követeléssel szemben kifogást emelt, ezt követően az adós nem jelent meg, illetve nem képviseltette magát a bírósági tárgyaláson, feltéve, hogy a származási tagállam joga szerint az ilyen magatartás a követelés vagy a hitelező által állított tények hallgatólágos elismerésének minősül (lásd a 3. cikk (1) bekezdésének c) pontját).

Ez a helyzet akkor adódik elő, amikor az adós részt vett ugyan a bírósági eljárásban és a követeléssel szemben kifogást emelt, de ezt követően nem jelent meg, illetve nem képviseltette magát a követeléssel kapcsolatos meghallgatáson. Ebben a helyzetben a bíróságnak meg kell győződnie arról, hogy a származási tagállam joga szerint az alperes magatartása a követelés, vagy a tények hallgatólágos elismerésének minősül-e.

3.3. A határozat végrehajtható

Az európai végrehajtható okiratként hitelesítendő határozat végrehajtható. Előzetesen végrehajtható határozat esetén is kiállítható tanúsítvány.

3.4. Joghatóság

3.4.1. Biztosítási ügyek

Biztosítási ügygel kapcsolatos határozathozatal esetén a bíróságnak meg kell győződnie arról, hogy a határozatot nem a joghatóságra

vonatkozóan a 44/2001/EK rendelet II. fejezetének 3. szakaszában megállapított szabályok megsértésével hozzák meg.

3.4.2. Kizárólagos joghatóság

Ingatlannal kapcsolatos dologi jogokra vagy ingatlanbérletre vonatkozó, valamint bizonyos társasági jogi ügyekkel, ipari tulajdonjogokkal és ezek végrehajtásával kapcsolatos határozathozatal esetén a bíróságnak meg kell győződnie arról, hogy a határozatot nem a joghatóságra vonatkozóan a 44/2001/EK rendelet 22. cikkében ezen esetekre megállapított külön szabályok megsértésével hozták.

3.5. További ellenőrzések arra az esetre, ha az adós nem ismerte el kifejezetten a követelést

Ha az adós nem ismerte el kifejezetten a követelést, azaz a fent említett III.3.2.2. és III.3.2.3. pontban vázolt esetekben, a bíróságnak meg kell győződnie a következőkről:

3.5.1. Joghatóság

Egy fogyasztói szerződéssel kapcsolatos, és a fogyasztó ellen meghozott határozat esetén a bíróságnak a 44/2001/EK rendelet 59. cikkének értelmében meg kell győződnie arról, hogy a fogyasztónak van-e lakóhelye a bíróság székhelye szerinti tagállamban.

3.5.2. Minimumszabályok

A bíróságnak ellenőriznie kell az alábbiakat:

3.5.2.1. Az eljárást megindító irat, valamint a bírósági tárgyalásra való idézés kézbesítése

Az eljárást megindító iratot, valamint a bírósági tárgyalásra való beidézt a rendelet⁹ által elfogadott módok egyikének megfelelően kell kézbesíteni. Az elfogadott kézbesítési módokat a 13. és 14. cikk részletezi. Általában két lehetséges kézbesítési változat van: vagy a kézbesítés az adós általi kézhezvétel bizonyítékával (13. cikk) vagy a kézbesítés az adós általi kézhezvétel bizonyítéka nélkül (14. cikk).

3.5.2.1.1. Kézbesítés az adós vagy az adós képviselője általi kézhezvétel bizonyítékával

A kézhezvétel bizonyítékával történő kézbesítést a 13. cikk részletezi. E cikkben részletes felsorolás található e módokról.

Összefoglalva, e módszerek lehetővé teszik:

- a személyes kézbesítést, amelynél az átvételi elismervényt az adós aláírja;
- a kézbesítést végző illetékes személy nyilatkozatát, hogy az adós átvette az iratot, vagy jogosulatlanul visszautasította annak átvételét;¹⁰
- a postai kézbesítést, amelynél az adós által aláírt átvételi elismervény igazolja az átvételt;

⁹Ha a kézbesítésnek másik tagállamban kell megtörténnie, akkor a dokumentumokat a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló 1393/2007/EK tanácsi rendeletnek (HL L 324., 2007.12.10., 79. o.) megfelelően kell továbbítani a másik tagállamba.

¹⁰Lásd különösen a 1393/2007/EK tanácsi rendelet 8. cikkét a kézbesítés visszautasításának jogáról.

- az elektronikus kézbesítést, amelynél az átvételi elismervényt az adós aláírja.

3.5.2.1.2. Kézbesítés az adós vagy az adós képviselője általi kézhezvétel bizonyítéka nélkül

Az adós számára a kézhezvétel bizonyítéka nélkül is lehet kézbesíteni a 14. cikkben meghatározott módok valamelyikén. Ezen módszerek csak akkor alkalmazhatók, amennyiben az adós címe bizonyosan ismert. A fiktív kézbesítés bármely formája (pl. remise au parquet, azaz ügyész-ségen keresztüli kézbesítés) kizárt.

Összefoglalva, e módszerek lehetővé teszik:

- a kézbesítést az adós címére, az adóssal egy háztartásban élő, vagy ott alkalmazott személyeknek. Önálló vállalkozó vagy jogi személy esetén kézbesíteni lehet az adós üzlethelyiségeiben az adós által alkalmazott személyeknek is.

Ezen esetekben a kézbesítést igazolni kell:

- vagy az átvevő által aláírt átvételi elismervénnyel; vagy
- a kézbesítést végző személy által aláírt dokumentummal, amely igazolja az alkalmazott kézbesítési módot, a kézbesítés dátumát, valamint az átvevő személy nevét és az utóbbinak az adóshoz fűződő viszonyát.
- az irat elhelyezését az adós levélszekrényében, postahivatalban vagy az illetékes hatóságoknál.

Az iratnak postahivatalban vagy az illetékes hatóságoknál történő elhelyezéséről az adós levélszekrényében írásos értesítést kell elhelyezni,

amely egyértelműen bírósági iratként jelöli meg az irat jellegét, illetve utal arra, hogy a kézbesítés ezen értesítéssel megtörténtnek tekintendő, és ezáltal a határidők számítása megkezdődött.

Ezen esetekben a kézbesítést a kézbesítő személy által aláírt dokumentummal kell igazolni, amely tanúsítja az alkalmazott kézbesítési módot, a kézbesítés dátumát, valamint az átvevő személy nevét és az utóbbinak az adóshoz fűződő viszonyát.

- a kézhezvétel bizonyítéka nélküli postai kézbesítést, amennyiben az adós címe az ügygel megkeresett tagállamban van; vagy
- az elektronikus úton történő kézbesítést automatikus visszaigazsgálással, feltéve hogy a kötelezett előzetesen kifejezetten elfogadta a kézbesítés e módját.

Ha az eljárást megindító iratot vagy a bírósági tárgyalásra szóló idézést az adósnak nem a 13. vagy a 14. cikknek megfelelően kézbesítették, a bíróság ennek ellenére hitelesítheti a határozatot európai végrehajtható okiratként, amennyiben az adósnak a bírósági eljárás során tanúsított magatartása azt bizonyítja, hogy a kézbesítendő iratot személyesen vette át, mégpedig kellő időben ahhoz, hogy védelméről intézkedjen (lásd a 18. cikk (2) bekezdését).

3.5.2.2. Az adós kötelező tájékoztatása

Az adós megkapta a rendelet 16. és 17. cikkében előírt alábbi tájékoztatásokat:

3.5.2.2.1. Megfelelő tájékoztatás a követelésről (16. cikk)

Az érdemi eljárást megindító irat tartalmazta a következőket:

- a felek neve és címe;
- a követelés összege;
- amennyiben a követelés után kamatot igényelnek, a kamatláb és azon időszak, amelyre kamatot igényelnek, kivéve ha a származási tagállam joga szerint a törvényes kamat automatikusan hozzáadódik a főköveteléshez;
- a követelés jogalapjának megjelölése.

3.5.2.2.2. Megfelelő tájékoztatás a követelés vitatásához szükséges eljárási lépésekről (17. cikk)

Az adóst tájékoztatták továbbá a követelés vitatásához szükséges eljárási lépésekről.

Az eljárást megindító irat, vagy egy kísérő dokumentum is tartalmazhatta e tájékoztatást, de képezhetette egy későbbi bírósági tárgyalásra való idézés részét is.

E tájékoztatásnak a következőkre kell kitérnie:

- a követelés vitatásának eljárásjogi követelményeire, beleértve a követelés írásban történő vitatásához kitűzött határidőt, illetve adott esetben a bírósági tárgyalás időpontját;
- azon szerv nevére és címére, amelyhez a választ intézni kell, illetve amely előtt adott esetben meg kell jelenni;
- hogy kötelező-e az ügyvéd általi képviselés;
- a kifogás elmaradásának vagy a megjelenés elmulasztásának következményeire, különösen adott esetben azon lehetőségre, hogy az

adóssal szemben határozatot lehet hozni vagy végrehajtani, valamint a bírósági eljáráshoz kapcsolódó költségekért való felelősségre.

Amennyiben az eljárást megindító iratot, vagy a bírósági tárgyalásra való beidézését nem a 13. vagy a 14. cikknek megfelelően kézbesítették az adós számára, és/vagy az adós tájékoztatása nem a 16. és 17. cikknek megfelelően történt, úgy a minimumszabályok ilyen be nem tartása orvosolható és a bíróság kiadhatja az európai végrehajtható okiratot, amennyiben:

- a határozatot a 13. vagy a 14. cikk szerinti követelményeknek megfelelően kézbesítették az adósnak; és
- az adósnak lehetősége van a határozattal szemben teljes körű felülvizsgálatot lehetővé tevő jogorvoslatot benyújtani, és az adóst a határozatban vagy azzal együtt megfelelően tájékoztatták az ilyen jogorvoslat benyújtásának eljárásjogi követelményeiről, beleértve azon szerv nevét és címét, amelyhez a jogorvoslatot be kell nyújtani, és adott esetben az erre kijelölt határidőt; valamint
- az adós elmulasztotta a vonatkozó eljárásjogi követelmények szerinti jogorvoslat benyújtását a határozattal szemben.

3.5.2.3. Felülvizsgálat különleges esetekben (19. cikk)

A határozatot hozó bíróság tagállamának biztosítania kell az adós számára a jogot a határozat felülvizsgálatának a kérelmezésére, amennyiben:

- az eljárást megindító iratot vagy azzal egyenértékű iratot, illetve adott esetben a bírósági tárgyalásra való idézést a 14. cikkben előírt módok egyikének megfelelően kézbesítették; és

- a kézbesítés nem megfelelő időben történt meg ahhoz, hogy védelméről intézkedjen, anélkül hogy ez neki felróható lenne; vagy
- az adóst a követelés kifogásolásában vis maior vagy rendkívüli körülmények akadályozták meg, anélkül hogy ez neki felróható lenne.

3.6. Részleges európai végrehajtható okirat

Amennyiben a hitelesítendő határozatnak csak egy része tesz eleget a fent meghatározott hitelesítési követelményeknek, úgy csak az említett részekre állíthatja ki a bíróság az európai okiratra vonatkozó tanúsítványt (lásd a 8. cikket).

4. A felek jogorvoslati/védekezési lehetőségei

4.1. Mit tehet a felperes, ha megtagadják az európai végrehajtható okirat kiállítását, vagy hibásan állítják ki?

4.1.1. Ha az európai végrehajtható okiratot a kézbesítésre vonatkozó minimumszabályok be nem tartása miatt utasítják vissza (18. cikk (1) bekezdése)

Amennyiben a bíróság azért tagadja meg az európai okiratra vonatkozó tanúsítvány kiállítását, mert az eljárást megindító iratot vagy a bírósági tárgyalásra való beidézését nem a 13. vagy a 14. cikkeknél megfelelően kézbesítették, vagy mert a tájékoztatás nem a 16. és 17. cikkeknél megfelelően történt, úgy a minimumszabályok ilyen be nem tartása

orvosolható, és a felperes újra kérheti az európai végrehajtható okirat kiadását a határozatot meghozó bíróságtól, ha:

- a határozatot a 13. vagy a 14. cikk szerinti követelményeknek megfelelően kézbesítik az adósnak; és
- az adósnak lehetősége van a határozattal szemben teljes körű felülvizsgálatot lehetővé tevő jogorvoslatot benyújtani, és az adóst a határozatban vagy azzal együtt megfelelően tájékoztatták az ilyen jogorvoslat benyújtásának eljárásjogi követelményeiről, beleértve azon szerv nevét és címét, amelyhez a jogorvoslatot be kell nyújtani, és adott esetben az erre kijelölt határidőt; valamint
- az adós elmulasztotta a vonatkozó eljárásjogi követelmények szerinti jogorvoslat benyújtását a határozattal szemben.

Amennyiben e feltételek teljesülnek, a bíróság kiállíthatja az európai okiratra vonatkozó tanúsítványt.

4.1.2. Ha az európai végrehajtható okiratot egyéb okok miatt utasítják vissza

A felperesnek két választási lehetősége van:

- vagy jogorvoslattal él az európai végrehajtható okirat kiállítását visszautasító határozattal szemben, amennyiben a nemzeti jog alapján ilyen lehetőség fennáll;
- vagy a 44/2001/EK rendeletben leírt végrehajthatóvá nyilvánítási eljárást követve másik tagállamban hajtja végre a határozatot.

4.1.3. Ha az európai végrehajtható okirat hibát tartalmaz

Ha tárgyi tévedés folytán a határozat és az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány között ellentmondás van, a felperes a tanúsítványt előzőleg kibocsátó bírósághoz fordulhat a tanúsítvány kijavítása iránti kérelmével (lásd a 10. cikk (1) bekezdésének a) pontját). A felperes a VI. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványon teheti ezt meg. Ilyen kijavításnál az eljárás menetét a nemzeti jog szabályozza. A tagállamok nemzeti jogáról a vonatkozó információk az alábbi címen találhatók: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_en.pdf

4.2. Mit tehet az adós európai végrehajtható okirat kiállításának esetén?

Elvben az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány kiállításával szemben jogorvoslatnak nincs helye (lásd a 10. cikk (4) bekezdését).

A következő lehetőségek azonban fennállnak a származási tagállamban és a végrehajtás szerinti tagállamban:

4.2.1. Mit tehet az adós a származási tagállamban?

Az adós a következő intézkedéseket teheti abban a tagállamban, ahol a határozatot meghozták:

4.2.1.1. Ha az európai végrehajtható okirat hibát tartalmaz

Ha tárgyi tévedés folytán a határozat és az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány között ellentmondás van, az adós a követeléssel megkeresett bírósághoz fordulhat a tanúsítvány kijavítása iránti kérelmével (lásd a 10. cikk (1) bekezdésének a) pontját). Az adós ehhez a VI. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványt veheti igénybe. Ilyen kijavításnál az eljárás menetét a nemzeti jog szabályozza. A tagállamok nemzeti jogáról a vonatkozó információk az alábbi címen találhatók:

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_en.pdf

4.2.1.2. Ha az európai végrehajtható okiratot egyértelműen jogtalanul állították ki

Ha az európai végrehajtható okiratot a rendeletben előírt követelmények megsértésével adták ki, az adós a követeléssel megkeresett bírósághoz fordulhat az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány visszavonása iránti kérelmével (lásd a 10. cikk (1) bekezdésének b) pontját). Az adós ehhez a VI. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványt veheti igénybe. Ilyen visszavonásnál az eljárás menetét a nemzeti jog szabályozza. A tagállamok nemzeti jogáról a vonatkozó információk az alábbi címen találhatók: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_en.pdf

4.2.1.3. Ha a határozat már nem végrehajtható, illetve végrehajthatóságát felfüggesztették vagy korlátozták

Amennyiben a határozat már nem végrehajtható, illetve a végrehajthatóságát felfüggesztették vagy korlátozták a származási tagállam törvényei szerint, az adós a határozatot előzőleg kibocsátó bíróságtól kérheti a végrehajthatóság hiányát vagy korlátozását igazoló tanúsítvány kiállítását (lásd a 6. cikk (2) bekezdését). Az adós ehhez a IV. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványt veheti igénybe.

4.2.1.4. A határozattal szembeni jogorvoslat

Az adós a határozatot megtámadhatja annak a tagállamnak a nemzeti eljárási jogával összhangban, amelyben a határozatot hozták.

Ha a megtámadás nem jár eredménnyel, és a megtámadásról szóló határozat végrehajtható, úgy a felperes számára helyettesítő tanúsítványt lehet kiállítani az V. melléklet szerinti szabványos formanyomtatvány felhasználásával (lásd a 6. cikk (3) bekezdését).

4.2.1.5. Felülvizsgálat különleges esetekben

Az adós kérelmezheti a határozat külön felülvizsgálatát a származási tagállam illetékes bíróságánál a következő körülmények fennállása esetén (lásd a 19. cikk (1) bekezdését):

- az eljárást megindító iratot vagy azzal egyenértékű iratot, illetve adott esetben a bírósági tárgyalásra való idézést a 14. cikkben előírt formák egyikének megfelelően kézbesítették; és
- a kézbesítés nem megfelelő időben történt meg ahhoz, hogy védelméről intézkedjen, anélkül hogy ez neki felróható lenne; vagy

- az adóst a követelés kifogásolásában vis maior vagy rendkívüli körülmények akadályozták meg, anélkül hogy ez neki felróható lenne.

Az ilyen külön felülvizsgálat iránti kérelem esetén az adósnak késedelem nélkül kell eljárnia.

E felülvizsgálati eljárást annak a tagállamnak a nemzeti eljárási joga szabályozza, amelyben a határozatot meghozták. A 19. cikk szerinti külön felülvizsgálati eljárásra vonatkozó összes tudnivaló megtalálható a Polgári és Kereskedelmi Ügyek Európai Igazságügyi Atlasza honlapján: (http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_en.htm).

4.2.2. Mit tehet az adós a végrehajtás szerinti tagállamban?

Az adós a következő intézkedéseket teheti a végrehajtás szerinti tagállamban, mindamellett, hogy e lehetőségek nem vezethetnek a határozatnak vagy annak európai végrehajtható okiratként történt hitelesítésének az érdemi felülvizsgálatához a végrehajtás szerinti tagállamban (lásd a 21. cikk (2) bekezdését).

4.2.2.1. A végrehajtás megtagadása

Az adósnak lehetősége van arra, hogy kérelmezze a határozat végrehajtásának a megtagadását (lásd a 21. cikket), ha az európai végrehajtható okiratként hitelesített határozat összeegyezhetetlen egy tagállamban vagy harmadik országban meghozott korábbi határozattal, feltéve hogy:

- a korábbi határozat ugyanazon pertárgyra vonatkozott, ugyanazon felek között; és

- a korábbi határozatot a végrehajtás szerinti tagállamban hozták meg, vagy eleget tesz a végrehajtás szerinti tagállamban való elismeréséhez szükséges feltételeknek; és
- az összeegyeztethetlenséget a származási tagállamban lefolytatott bírósági eljárás során nem hozták fel, illetve nem hozhatták volna fel kifogásként.

4.2.2.2. A végrehajtás felfüggesztése vagy korlátozása

Az adós a határozat végrehajtásának felfüggesztése, vagy korlátozása iránti kérelmet nyújthat be a következő körülmények fennállása esetén (lásd a 23. cikket):

- az adós jogorvoslatot nyújtott be az európai végrehajtható okiratként hitelesített határozat ellen, beleértve a 19. cikk szerinti felülvizsgálat kérelmezését is, vagy
- az adós a 10. cikknek megfelelően az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány kijavítását vagy visszavonását kérte.

Ilyen esetekben a végrehajtás szerinti tagállam illetékes bírósága vagy hatósága

- a végrehajtási eljárást biztosítási intézkedésekre korlátozhatja; vagy
- a végrehajtást az általa meghatározott biztosíték nyújtásától teheti függővé; vagy
- kivételes körülmények esetén felfüggesztheti a végrehajtási eljárást.

► IV. Közokiratok

Európai végrehajtható okirat kiadható az egyik tagállamban kiállított közokiratnak másik tagállamban történő végrehajtásához is.

1. Milyen esetekben kérhet a hitelező európai végrehajtható okiratot?

1.1. Pénzbeli követelés

A közokirat tárgyát képező követelésnek esedékessé váló, meghatározott pénzüsszeg kifizetése iránti követelésnek kell lennie (lásd a 4. cikk (2) bekezdését).

1.2. Polgári és kereskedelmi ügy

- A követelésnek polgári vagy kereskedelmi ügyre kell vonatkoznia.
A „polgári vagy kereskedelmi ügy” fogalmát lásd fent a 1.4.2 pontnál.
- A alábbi ügyekben nem adható ki európai végrehajtható okirat:
 - az adó-, vám- vagy közigazgatási jogi ügyekre, illetve az állam felelősségére a közhatalom gyakorlása során történt cselekményekért és mulasztásokért („acta iure imperii”).

Ezen ügyekre nem vonatkozik az EK-szerződés 65. cikke.
- természetes személyek személyi állapota, jog- és cselekvőképessége, házassági vagyoni jog, öröklési jog, beleértve a végrendeletek jogát is;

Ezen ügyeknek az elismerése illetve végrehajtása a már meglévő közösségi eszközök hatálya alá tartozik (lásd pl. a Tanács 2201/2003/EK rendeletét (2003. november 27.) a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról¹¹⁾) vagy még nem képezik a közösségi jog tárgyát.

- csődeljárás, fizetéseképtelen vállalatok vagy más jogi személyek felszámolásához kapcsolódó eljárások, csődegyezség, kényszer-egyezség és hasonló eljárások;

A fizetéseképtelenségi eljárásról szóló 1346/2000/EK tanácsi rendelet¹²⁾ szabályozza a fizetéseképtelenségi ügyekben hozott határozatok elismerését és végrehajtását.

- társadalombiztosítás;

Erre az EK-Szerződés 65. cikke általában nem vonatkozik.

- és választottbíráskodás.

Jelenleg e terület a Közösségi jog által még nincs szabályozva.

1.3. Közokirat

A közokirat (lásd a 4. cikk (3) bekezdését):

- hivatalosan közokiratként kiállított vagy bejegyzett irat, amelynek közhitelessége:
- az aláírásra és az irat tartalmára vonatkozik; és

¹¹⁾HL L 338., 2003.12.23., 1. o.

¹²⁾HL L 160., 2000.6.30., 1. o.

- egy hatóság vagy a származási tagállam e célra felhatalmazott más szerve által került megállapításra;¹³

vagy

- a közigazgatási hatóságok előtt kötött vagy általuk hitelesített megállapodás a tartási kötelezettségekről.¹⁴

Ezenkívül semmilyen más tartalmi vagy formai követelményeknek nem kell megfelelnie a közokiratnak ahhoz, hogy európai végrehajtható okiratként hitelesíthető legyen. Azt különösen nem szükséges megemlíteni magában a közokiratban, hogy európai végrehajtható okiratként lesz továbbítva.

1.4. Végrehajtás másik tagállamban

Európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítványt lehet kérni közokirat másik tagállamban történő végrehajtásához. A külföldi elem megléte azonban nem szükséges. Az különösen nem fontos, hogy az egyik fél eltérő tagállamban rendelkezzen állandó lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel, valamint azt sem kell bizonyítani, hogy a végrehajtásra külföldön kerül majd sor. A tanúsítvány végül természetesen csak egy másik tagállamban történő végrehajtás esetén bizonyul majd célravezetőnek.

¹³A közokirat fogalmába tartoznak a közjegyzői okiratok, amelyek az alábbi országokban ismertek: Belgium, Bulgária, Cseh Köztársaság, Németország, Észtország, Görögország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Hollandia, Ausztria, Lengyelország, Portugália, Románia, Szlovénia, Szlovákia és az Egyesült Királyságon belül Skócia.

¹⁴Ez a pont a svéd és a finn szociális bizottságokkal kötött vagy általuk hitelesített, tartási kötelezettségekkel kapcsolatos megállapodásokra utal.

2. Hogyan és mikor kérhető az európai végrehajtható okirat?

2.1. Mely hatóságnál?

Az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítványt az illetékes hatóságoknál kell kérni abban a tagállamban, ahol a közokiratot kiállították. Bizonyos tagállamokban (pl. Ausztriában, Belgiumban, Franciaországban, Németországban, Görögországban, Olaszországban, Litvániában, Luxemburgban és Spanyolországban) a tanúsítvány kiállításáért felelős hatóság a közokiratot kiállító közjegyző vagy képvisleti szervezet. Más tagállamokban (pl. Hollandiában, Szlovákiában, Magyarországon, Lengyelországban, a Cseh Köztársaságban) ez bíróság hatáskörébe tartozik.

Az illetékes hatóságok listája az Európai Igazságügyi Atlasz honlapján található: (http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_en.htm).

2.2. Mikor kérhető az európai végrehajtható okirat?

Az európai végrehajtható okirat kibocsátását a közokirat kiállításakor vagy azt követően bármikor lehet kérni.

3. A hitelesítésről szóló döntés

Európai végrehajtható okirat kibocsátásához az illetékes hatóságnak a rendelet III. mellékletében szereplő szabványos formanyomtatványt kell kitöltenie.

Ennek során az illetékes hatóságnak a következőket kell ellenőriznie:

3.1. Hatály

Az illetékes hatóságnak meg kell győződnie arról, hogy

3.1.1. A követelés polgári és kereskedelmi ügyre vonatkozik

Lásd fent a IV.1.2. pontnál.

3.1.2. A követelés már esedékes, meghatározott pénzüsszeg kifizetésére vonatkozik

Lásd fent a IV.1.1. pontnál.

Az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány kiterjedhet a közokirat kiállításához kapcsolódó költségek azon összegére is, melyek szerepelnek a közokiratban (lásd a 7. cikket).

3.1.3. A közokirat dátuma

Ha a közokirat kiállítására egy Bulgáriától és Romániától különböző tagállam illetékes hatósága előtt került sor, akkor a közokiratot 2005. január 21-én vagy azt megelőzően kellett kiállítani. Ha a közokirat

Bulgáriában vagy Romániában került kibocsátásra, a kibocsátásnak 2007. január 1-jén vagy azt megelőzően kellett megtörténnie.

3.2. A közokirat végrehajtható

Az európai végrehajtható okiratként hitelesítendő közokiratnak végrehajthatónak kell lennie.

3.3. Részleges európai végrehajtható okirat

Amennyiben a hitelesítendő közokiratnak csak egy része tesz eleget a fent meghatározott hitelesítési követelményeknek, úgy csak az említett részekre állíthatja ki az illetékes hatóság az európai okiratra vonatkozó tanúsítványt (lásd a 8. cikket).

4. A felek jogorvoslati/védekezési lehetőségei

4.1. Mit tehet a felperes, ha megtagadják az európai végrehajtható okirat kiállítását vagy hibásan állítják ki?

4.1.1. Ha az európai végrehajtható okiratot visszautasítják

A felperesnek két választási lehetősége van:

- vagy jogorvoslattal él az európai végrehajtható okirat kiállítását visszautasító határozattal szemben, amennyiben a nemzeti jog alapján ilyen lehetőség fennáll;

- vagy a 44/2001/EK rendeletben leírt végrehajthatóvá nyilvántartási eljárást követve másik tagállamban hajtja végre a közokiratot.

4.1.2. Ha az európai végrehajtható okirat hibát tartalmaz

Ha tárgyi tévedés folytán a közokirat és az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány között ellentmondás van, a felperes a tanúsítványt előzőleg kibocsátó illetékes hatósághoz fordulhat a tanúsítvány kijavítása iránti kérelmével (lásd a 10. cikk (1) bekezdésének a) pontját). A felperes a VI. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványon teheti ezt meg. Ilyen kijavításnál az eljárás menetét a nemzeti jog szabályozza. A tagállamok nemzeti jogáról a vonatkozó információk az alábbi címen találhatók: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_en.pdf

4.2. Mit tehet az adós európai végrehajtható okirat kiállításának esetén?

Elvben az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány kiállításával szemben jogorvoslatnak nincs helye (lásd a 10. cikk (4) bekezdését).

A következő lehetőségek azonban fennállnak a származási tagállamban és a végrehajtás szerinti tagállamban:

4.2.1. Mit tehet az adós a származási tagállamban?

Az adós a következő intézkedéseket teheti abban a tagállamban, ahol a közokiratot kiállították:

4.2.1.1. Ha az európai végrehajtható okirat hibát tartalmaz

Ha tárgyi tévedés folytán a közokirat és az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány között ellentmondás van, az adós az illetékes hatósághoz fordulhat a tanúsítvány kijavítása iránti kérelmével (lásd a 10. cikk (1) bekezdésének a) pontját). Az adós ehhez a VI. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványt veheti igénybe. Ilyen kijavításnál az eljárás menetét a nemzeti jog szabályozza. A tagállamok nemzeti jogáról a vonatkozó információk az Európai Igazságügyi Atlasz honlapján, az alábbi címen találhatók: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_en.pdf

4.2.1.2. Ha az európai végrehajtható okiratot egyértelműen jogtalanul állították ki

Ha az európai végrehajtható okiratot a rendeletben előírt követelmények megsértésével adták ki, az adós a származási tagállam illetékes hatóságához fordulhat az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány visszavonása iránti kérelmével (lásd a 10. cikk (1) bekezdésének b) pontját). Az adós ehhez a VI. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványt veheti igénybe. Ilyen visszavonásnál az eljárás menetét a nemzeti jog szabályozza. A tagállamok nemzeti jogáról a vonatkozó információk az Európai Igazságügyi Atlasz honlapján, az alábbi címen találhatók:

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_en.pdf

4.2.1.3. Ha a határozat már nem végrehajtható, illetve végrehajthatóságát felfüggesztették vagy korlátozták

Amennyiben a közokirat már nem végrehajtható, illetve végrehajthatóságát felfüggesztették vagy korlátozták a közokiratot kiállító tagállam törvényei szerint, az adós az illetékes hatóságtól kérheti a végrehajthatóság hiányát vagy korlátozását igazoló tanúsítvány kiállítását (lásd a 6. cikk (2) bekezdését). Az adós ehhez a IV. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványt veheti igénybe.

- a végrehajtási eljárást biztosítási intézkedésekre korlátozhatja; vagy
- a végrehajtást az általa meghatározott biztosíték nyújtásától teheti függővé; vagy
- kivételes körülmények esetén felfüggesztheti a végrehajtási eljárást.

4.2.2. Mit tehet az adós a végrehajtás szerinti tagállamban?

Az adós a következőket teheti a végrehajtás szerinti tagállamban:¹⁵

4.2.2.1. A végrehajtás felfüggesztése vagy korlátozása

Az adós a közokirat végrehajtásának felfüggesztése vagy korlátozása iránti kérelmet nyújthat be a következő körülmények fennállása esetén (lásd a 23. cikket):

- az adós jogorvoslatot nyújtott be az európai végrehajtható okiratként hitelesített közokirat ellen; vagy
- az adós a 10. cikknek megfelelően az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány kijavítását vagy visszavonását kérte.

Ilyen esetekben a végrehajtás szerinti tagállam illetékes bírósága vagy hatósága

¹⁵ Meg kell jegyezni, hogy a 25. cikk (3) bekezdése nem tesz kivételt a 21. cikk (2) bekezdésének alkalmazásakor a közokiratok végrehajtásával kapcsolatban.

► V. Bírósági egyezségek

A hitelező kérheti az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítványt bírósági egyezséghez.

1. Milyen esetekben kérhet a hitelező európai végrehajtható okiratot?

1.1. Pénzbeli követelés

Az egyezség tárgyát képező követelésnek egy esedékessé váló, meghatározott pénzüsszeg kifizetése iránti követelésnek kell lennie (lásd a 4. cikk (2) bekezdését).

1.2. Polgári és kereskedelmi ügy

- A követelésnek egy polgári vagy kereskedelmi ügyre kell vonatkoznia.

A „polgári vagy kereskedelmi ügy” fogalmát lásd fent a 1.4.2 pontnál.

- A alábbi ügyekben nem adható ki európai végrehajtható okirat:
 - az adó-, vám- vagy közigazgatási jogi ügyekre, illetve az állam felelősségére a közhatalom gyakorlása során történt cselekményekért és mulasztásokért („acta iure imperii”).

Ezen ügyekre nem vonatkozik az EK-Szerződés 65. cikke.

- természetes személyek személyi állapota, jog- és cselekvőképessége, házassági vagyonjog, öröklési jog, beleértve a végrendeletek jogát is;

Ezen ügyeknek az elismerése illetve végrehajtása a már meglévő közösségi eszközök hatálya alá tartozik (lásd pl. a Tanács 2201/2003/EK rendeletét (2003. november 27.) a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról)¹⁶, vagy még nem képezik a közösségi jog tárgyát.

- csődeljárás, fizetéseképtelen vállalatok vagy más jogi személyek felszámolásához kapcsolódó eljárások, csődegyezség, kényszer-egyezség és hasonló eljárások;

A fizetéseképtelenségi eljárásról szóló 1346/2000/EK tanácsi rendelet¹⁷ szabályozza a fizetéseképtelenségi ügyekben hozott határozatok elismerését és végrehajtását.

- társadalombiztosítás;

Erre az EK-Szerződés 65. cikke általában nem vonatkozik.

- és választottbíráskodás.

Jelenleg e területet a Közösségi jog még nem szabályozza.

1.3. Bírósági egyezség

Európai végrehajtható okiratot lehet kérni bírósági egyezségekhez, azaz olyan egyezséghez, amelyet bíróság jóváhagyott, vagy amelyet az eljárások során bíróság előtt kötöttek (lásd a 3. cikk (1) bekezdésének a) pontját, és a 24. cikket).

¹⁶HL L 338., 2003.12.23., 1. o.

¹⁷HL L 160., 2000.6.30., 1. o.

Európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítványt (Románia és Bulgária kivételével valamennyi tagállamban) csak a 2005. január 21. után, illetve (Románia és Bulgária esetében) a 2007. január 1. után jóváhagyott vagy megkötött bírósági egyezségekhöz lehet kérni.

1.4. Végrehajtás másik tagállamban

Európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítványt lehet kérni bírósági egyezség másik tagállamban történő végrehajtásához. A külföldi elem megléte azonban nem szükséges. Az különösen nem fontos, hogy az egyik fél eltérő tagállamban rendelkezzen állandó lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel, valamint azt sem kell bizonyítani, hogy a végrehajtásra külföldön kerül majd sor. A tanúsítvány végül természetesen csak egy másik tagállamban történő végrehajtás esetén bizonyul majd célravezetőnek.

2. Hogyan és mikor kérhető az európai végrehajtható okirat?

2.1. Mely bíróság előtt?

Az európai végrehajtható okirat iránti kérelmet annak a bíróságnak kell címezni, amely jóváhagyta a bírósági egyezséget, illetve amely előtt megkötötték.

2.2. Hogyan szerezhető meg a tanúsítvány?

A kérelmet a megkeresett bíróság székhelye szerinti nemzeti jognak megfelelően kell benyújtani.

2.3. Mikor kérhető az európai végrehajtható okirat?

A kérelem benyújtására a bírósági eljárások során bármikor, vagy a bírósági egyezség jóváhagyása, illetve megkötése után kerülhet sor.

3. A hitelesítésről szóló döntés

Európai végrehajtható okirat kibocsátásához a bíróságnak az II. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványt kell kitöltenie.

Ennek során a bíróságnak a következőket kell ellenőriznie:

3.1. Hatály

A bíróságnak meg kell győződnie arról, hogy

3.1.1. A követelés polgári és kereskedelmi ügyre vonatkozik

Lásd fent a V.1.2 pontnál.

3.1.2. A követelés már esedékes, meghatározott pénzüsszeg kifizetésére vonatkozik

Lásd fent a V.1.1 pontnál.

Az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány kiterjedhet a bírósági eljáráshoz kapcsolódó költségek azon összegére is, amelyekről a bírósági egyezség rendelkezik (lásd a 7. cikket).

3.1.3. A bírósági egyezség dátuma

Amennyiben a bírósági egyezséget egy Bulgáriától és Romániától különböző tagállam bírósága hagyja, vagy hagyta jóvá, illetve e bíróság előtt kötik, vagy kötötték, úgy ezt 2005. január 21-én, vagy azt követően tették. Ha a bírósági egyezség jóváhagyására, vagy megkötésére Romániában, vagy Bulgáriában kerül vagy került sor, akkor arra 2007. január 1-én, vagy azt követően került sor.

3.2. A bírósági egyezség végrehajtható

Az európai végrehajtható okiratként hitelesítendő bírósági egyezségnek végrehajthatónak kell lennie.

3.3. Részleges európai végrehajtható okirat

Amennyiben a hitelesítendő bírósági egyezségnek csak egy része tesz eleget a fent meghatározott hitelesítési követelményeknek, úgy csak az említett részekre állíthatja ki az illetékes hatóság az európai okiratra vonatkozó tanúsítványt (lásd a 8. cikket).

4. A felek jogorvoslati/védekezési lehetőségei

4.1. Mit tehet a felperes, ha megtagadják az európai végrehajtható okirat kiállítását, vagy hibásan állítják ki?

4.1.1. Ha az európai végrehajtható okiratot visszautasítják

A felperesnek két választási lehetősége van:

- vagy jogorvoslattal él az európai végrehajtható okirat kiállítását visszautasító határozattal szemben, amennyiben a nemzeti jog alapján ilyen lehetőség fennáll;
- vagy a 44/2001/EK rendeletben leírt végrehajthatóvá nyilvánítási eljárást követve egy másik tagállamban hajtja végre a bírósági egyezséget.

4.1.2. Ha az európai végrehajtható okirat hibát tartalmaz

Ha tárgyi tévedés folytán a bírósági egyezség és az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány között ellentmondás van, a felperes a tanúsítványt előzőleg kibocsátó bírósághoz fordulhat a tanúsítvány kijavítása iránti kérelmével (lásd a 10. cikk (1) bekezdésének a) pontját). A felperes ehhez a VI. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványt veheti igénybe. Ilyen kijavításnál az eljárás menetét a nemzeti jog szabályozza. A tagállamok nemzeti jogáról a vonatkozó információk az Európai Igazságügyi Atlasz honlapján, az alábbi címen találhatók:

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_en.pdf

4.2. Mit tehet az adós európai végrehajtható okirat kiállítása esetén?

Elvben az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány kiállításával szemben jogorvoslatnak nincs helye (lásd a 10. cikk (4) bekezdését).

A következő lehetőségek azonban fennállnak a származási tagállamban és a végrehajtás szerinti tagállamban:

4.2.1. Mit tehet az adós a származási tagállamban?

Az adós a következő intézkedéseket teheti abban a tagállamban, ahol a bírósági egyezség létrejött:

4.2.1.1. Ha az európai végrehajtható okirat hibát tartalmaz

Ha tárgyi tévedés folytán a bírósági egyezség és az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány között ellentmondás van, az adós ahhoz a bírósághoz fordulhat a tanúsítvány kijavítása iránti kérelmével, amely előzőleg a bírósági egyezséget jóváhagyta, illetve amely előtt megkötötték (lásd a 10. cikk (1) bekezdésének a) pontját). Az adós ehhez a VI. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványt veheti igénybe. Ilyen kijavításnál az eljárás menetét a nemzeti jog szabályozza. A tagállamok nemzeti jogáról a vonatkozó információk az Európai Igazságügyi Atlasz honlapján, az alábbi címen talál-

hatók: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_en.pdf

4.2.1.2. Ha az európai végrehajtható okiratot egyértelműen jogtalanul állították ki

Ha az európai végrehajtható okiratot a rendeletben előírt követelmények megsértésével adták ki, az adós ahhoz a bírósághoz fordulhat a tanúsítvány visszavonása iránti kérelmével, amely előzőleg a bírósági egyezséget jóváhagyta, illetve amely előtt megkötötték (lásd a 10. cikk (1) bekezdésének b) pontját). Az adós ehhez a VI. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványt veheti igénybe. Ilyen visszavonásnál az eljárás menetét a nemzeti jog szabályozza. A tagállamok nemzeti jogáról a vonatkozó információk az Európai Igazságügyi Atlasz honlapján, az alábbi címen találhatók:

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/vers_consolide_eeo805_en.pdf

4.2.1.3. Ha a határozat már nem végrehajtható, illetve végrehajthatóságát felfüggesztették, vagy korlátozták

Amennyiben a bírósági egyezség már nem végrehajtható, illetve a végrehajthatóságát felfüggesztették, vagy korlátozták annak a tagállamnak a törvényei szerint, amelyben az egyezséget jóváhagyták, illetve megkötötték, az adós kérheti egy a végrehajthatóság hiányát vagy korlátozását igazoló tanúsítvány kiállítását attól a bíróságtól, amely előzőleg a bírósági egyezséget jóváhagyta, illetve amely előtt megkötötték (lásd a 6. cikk (2) bekezdését). Az adós ehhez a IV. melléklet szerinti szabványos formanyomtatványt veheti igénybe.

4.2.1.4. A bírósági egyezséggel szembeni jogorvoslat

Az adós a bírósági egyezséget megtámadhatja a tagállamoknak a nemzeti eljárási jogával összhangban.

Ha a megtámadás nem jár eredménnyel, és a megtámadásról szóló határozat végrehajtható, úgy a felperes számára helyettesítő tanúsítványt lehet kiállítani az V. melléklet szerinti szabványos formanyomtatvány felhasználásával (lásd a 6. cikk (3) bekezdését).

- a végrehajtási eljárást biztosítási intézkedésekre korlátozhatja; vagy
- a végrehajtást az általa meghatározott biztosíték nyújtásától teheti függővé; vagy
- kivételes körülmények esetén felfüggesztheti a végrehajtási eljárást.

4.2.2. Mit tehet az adós a végrehajtás szerinti tagállamban?

Az adós a következő intézkedést teheti a végrehajtás szerinti tagállamban:¹⁸

4.2.2.1. A végrehajtás felfüggesztése, vagy korlátozása

Az adós a bírósági egyezség végrehajtásának felfüggesztése, vagy korlátozása iránti kérelmet nyújthat be a következő körülmények fennállása esetén (lásd a 23. cikket):

- az adós jogorvoslatot nyújtott be az európai végrehajtható okiratként hitelesített bírósági egyezség ellen; vagy
- az adós a 10. cikknek megfelelően az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány kijavítását vagy visszavonását kérte.

Ilyen esetekben a végrehajtás szerinti tagállam illetékes bírósága vagy hatósága

¹⁸ Meg kell jegyezni, hogy a 24. cikk (3) bekezdése nem tesz kivételt a 21. cikk (2) bekezdésének alkalmazásakor a bírósági egyezségek végrehajtásával kapcsolatban.

► VI. Az európai
végrehajtható
okiratként
hitelesített
határozatok,
közokiratok és
bírószági egyezségek
végrehajtása

A felperes európai végrehajtható okiratként hitelesített határozat, közokirat vagy bírósági egyezség birtokában kérheti annak végrehajtását a végrehajtás szerinti tagállamban, a tagállamban történő végrehajthatóvá nyilvánítás szükségessége nélkül. Az európai végrehajtható okiratként hitelesített határozatot, bírósági egyezséget vagy közokiratot úgy kell kezelni, mintha a végrehajtás szerinti tagállamban történt volna a kiadása, és a „hazai” határozattal, bírósági egyezséggel vagy közokirattal egyező módon kell végrehajtani.

A végrehajtási eljárást a végrehajtás szerinti tagállam nemzeti joga szabályozza, az alábbiak sérelme nélkül:

1. Illetékes bíróság vagy hatóság

A felperesnek a végrehajtás iránti kérelmével az európai végrehajtható okiratként hitelesített határozat, közokirat vagy bírósági egyezség végrehajtásáért felelős bírósághoz vagy hatósághoz kell fordulnia a végrehajtás szerinti tagállamban. Az illetékes bíróságok és hatóságok listája a Polgári és Kereskedelmi Ügyek Európai Igazságügyi Atlasza honlapján található (lásd:

http://ec.europa.eu/civiljustice/enforce_judgement/enforce_judgement_gen_en.htm).

2. A felperes által benyújtandó iratok

Európai végrehajtható okiratként hitelesített határozatnak, közokiratnak vagy bírósági egyezségnek másik tagállamban történő végrehajtására irányuló kérelemhez a felperesnek a következő dokumentumokat kell mellékelnie (lásd a 20. cikket):

- a határozat, közokirat vagy bírósági egyezség egy példánya, amely eleget tesz a hitelesség megállapításához szükséges feltételeknek; és
- az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány egy példánya, amely eleget tesz a hitelesség megállapításához szükséges feltételeknek; és
- ha szükséges, az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány átirata vagy fordítása a végrehajtás szerinti tagállam hivatalos nyelvére, vagy – ha az említett tagállam több hivatalos nyelvet ismer el – a végrehajtás kijelölt helye bírósági eljárásainak hivatalos nyelvére vagy egyik hivatalos nyelvére, az említett tagállam jogával összhangban, illetve egy másik, a végrehajtás szerinti tagállam által elfogadhatóként megjelölt nyelvre. A fordítást a tagállamok valamelyikében erre feljogosított személynek hitelesítenie kell.

A tanúsítvány kiállításához a tagállamokban elfogadott nyelvek listája az Európai Igazságügyi Atlasz honlapján található:

(http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_en.htm).

3. Végrehajtási hatóságok

A végrehajtási hatóságoknak meg kell győződniük arról, hogy a felperes rendelkezik-e a végrehajtáshoz szükséges iratokkal (lásd a fenti VI.2 pontot).

Amennyiben a szükséges iratok rendelkezésre állnak, úgy az európai végrehajtható okiratként hitelesített határozatot, közokiratot vagy bírósági egyezségeket ugyanolyan feltételekkel kell végrehajtani, mint a végrehajtás szerinti tagállamban kiadott határozatot, közokiratot vagy bírósági egyezségeket. Különösen:

- az anyag vagy annak európai végrehajtható okiratként történt hitelesítése semmilyen körülmények között nem képezheti érdemi felülvizsgálat tárgyát a végrehajtás szerinti tagállamban (lásd a 21. cikk (2) bekezdését);
- megnevezésétől függetlenül semmilyen biztosítékot, óvadékot vagy letétet nem lehet megkövetelni a felperestől azzal az indokkal, hogy külföldi állampolgár, illetve nem rendelkezik a végrehajtás szerinti tagállamban lakó- vagy tartózkodási hellyel.

4. A végrehajtás korlátozásai

Az illetékes végrehajtási hatóságoknak:

- vissza kell utasítaniuk az európai végrehajtható okiratként hitelesített határozat végrehajtását, ha az adós kérelme alapján úgy ítélik meg, hogy a határozat összeegyeztethetetlen egy tagállamban vagy egy harmadik országban meghozott korábbi határozattal, adott esetben a II.5.2.2.1. vagy a III.4.2.2.1. pontban meghatározott feltételekkel;

- felfüggeszthetik vagy korlátozhatják az európai végrehajtható okiratként hitelesített határozat, közokirat vagy bírósági egyezség végrehajtását, ha az adós jogorvoslatot nyújtott be a határozat, közokirat vagy bírósági egyezség ellen, vagy az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány kijavítását vagy visszavonását kérelmezte, adott esetben a II.5.2.2.2., III.4.2.2.2., IV.4.2.2.1. vagy a V.4.2.2.1. pontban meghatározott feltételekkel.

A fentiek sérelme nélkül, a végrehajtás megtagadásának és felfüggesztésének a nemzeti jog szerinti okai továbbra is fennállnak. Például az adós tiltakozhat a végrehajtás ellen azon az alapon, hogy az adósság már ki lett fizetve.

1. melléklet: Döntési mátrix a bíróság számára

■ 1. 2005. január 21-én (Románia és Bulgária esetében 2007. január 1-én), vagy azt követően meghozott végrehajtható határozatra vonatkozik az európai végrehajtható okirat iránti kérelem?

IGEN

NEM

vissza kell utasítani az európai végrehajtható okirat (EVO) kiadását, mert a határozatot még a rendelet hatálybalépése előtt hozták.

■ 2. Polgári és kereskedelmi ügyre vonatkozik a kérelem?

IGEN

NEM

vissza kell utasítani az EVO kiadását, mert a rendelet hatálya nem terjed ki a határozatra.

■ 3. A határozat már esedékessé vált, meghatározott pénzüsszeg kifizetésére vonatkozó, nem vitatott követelésről szól?

IGEN

NEM

vissza kell utasítani az EVO kiadását, mert csak nem vitatott követelésre vonatkozó kérelem esetén lehet kiadni.

■ 4. Megfelel a határozat a 44/2001/EK rendelet II. fejezetének 3. és 6. szakaszában meghatározott joghatósági szabályoknak?

IGEN

NEM

vissza kell utasítani az EVO kiadását a joghatósági szabályok megsértése miatt.

■ 5. Olyan határozatra vonatkozik a kérelem, amelynél az adós nem ismerte el kifejezetten a követelést (pl. mulasztási ítéletre, fizetési meghagyásra)?

IGEN

az alperes nem ismerte el kifejezetten.

NEM

az adós kifejezetten elismerte: kiadható az EVO.

■ 6. A követelés fogyasztóval kötött szerződésre vonatkozik és a fogyasztó az adós?

IGEN

NEM

■ 8. Az eljárást megindító iratot, vagy a bírósági tárgyalásra való beidézést a rendelet 13. vagy 14. cikkének megfelelően kézbesítették az adós számára?

IGEN

NEM

tájékoztatni kell a felperest, hogy a nem megfelelő kézbesítés orvosolható (18. cikk)

■ 7. Volt az adósnak lakóhelye a származási tagállamban az eljárás megindításakor?

IGEN

NEM

vissza kell utasítani az EVO kiadását, mert csak olyan fogyasztó ellen hozott határozat hitelesíthető európai végrehajtható okiratként, amelyet a fogyasztó lakóhelyeként szolgáló tagállamban hoztak.

■ 9. Megfelelően tájékoztatták az adóst a felek nevééről, címéről, a követelés összegéről, a kamatról, a követelés jogalapjáról és a követelés vitatásához szükséges eljárási lépésekről?

IGEN

NEM

tájékoztatni kell a felperest, hogy a nem megfelelő tájékoztatás orvosolható (18. cikk)

■ 10. Biztosítja a rendelet 19. cikkében leírt esetekben a származási tagállam az adós számára a jogot a határozat felülvizsgálatának a kérelmezésére?

IGEN

NEM

az EVO kiadható.

vissza kell utasítani az EVO kiadását, mert a nemzeti jog nem egyeztethető össze a rendelet minimum szabályaival.

2. melléklet: Az EVO-eljárás áttekintése

1.

A hitelező kérelemmel fordul

- » a származási bírósághoz,
- » hogy EVO-ként hitelesítsen
- » nem vitatott követelésről, bírósági egyezségről vagy közokiratról szóló határozatot.

2.

A bíróság kiadja az EVO-ra vonatkozó tanúsítványt

- » az (I. melléklet szerinti) szabványos formanyomtatvány felhasználásával
- » a rendeletben előírt feltételek teljesülése esetén.

3.

A hitelező a végrehajtás szerinti tagállam illetékes végrehajtási hatóságai rendelkezésére bocsátja:

- » a határozat, bírósági egyezség vagy közokirat másolatát
- » az EVO-ra vonatkozó tanúsítvány másolatát; és
- » szükség esetén az EVO-ra vonatkozó tanúsítvány átíratát vagy fordítását.

4.

A végrehajtás szerinti tagállam illetékes végrehajtási hatóságai

- » az EVO-t ugyanolyan feltételekkel hajtják végre, mint a végrehajtás szerinti tagállamban meghozott határozatokat.

Fotók

6 . oldal: Jokerproduction | Dreamstime.com

12 . oldal: Evgeniy_p | Dreamstime.com

24 . oldal: Kmitu | Dreamstime.com

36 . oldal: Johnneubanks | Dreamstime.com

42 . oldal: Szpytma | Dreamstime.com

48 . oldal: Absolut_photos | Dreamstime.com

Gyakorlati Útmutató Az Európai Végrehajtható Okiratról Szóló Rendelet Alkalmazásához

Az Európai Parlament és a Tanács 805/2004/EK rendelete (2004. április 21.) a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról, HL L 143., 2004. 4. 30., 15. o.

E dokumentumot a Bizottság szolgálatai készítették a polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózattal konzultálva. (<http://ec.europa.eu.int/civiljustice>)

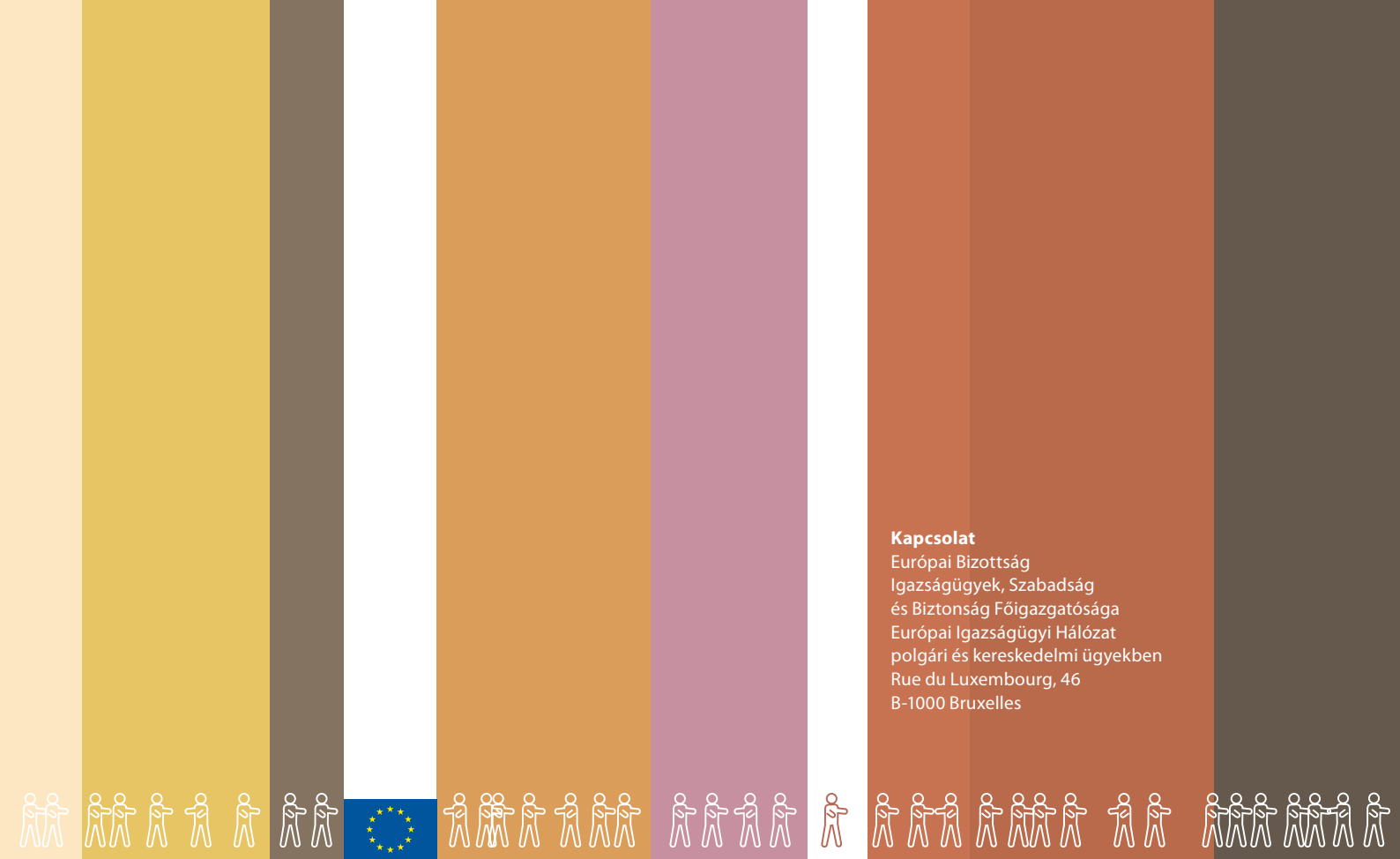
Ezen útmutató tartalma nem sérti a 805/2004/EK rendelet európai bírósági jogi értelmezését.

© Európai Közösségek, 2008

Másolat készítése a forrás megjelölésével megengedett.

Nyomtatás Belgiumban 2008 november

Fehér klórmentes papírra nyomtatva.

Kapcsolat

Európai Bizottság
Igazságügyek, Szabadság
és Biztonság Főigazgatósága
Európai Igazságügyi Hálózat
polgári és kereskedelmi ügyekben
Rue du Luxembourg, 46
B-1000 Bruxelles

<http://ec.europa.eu/civiljustice/>